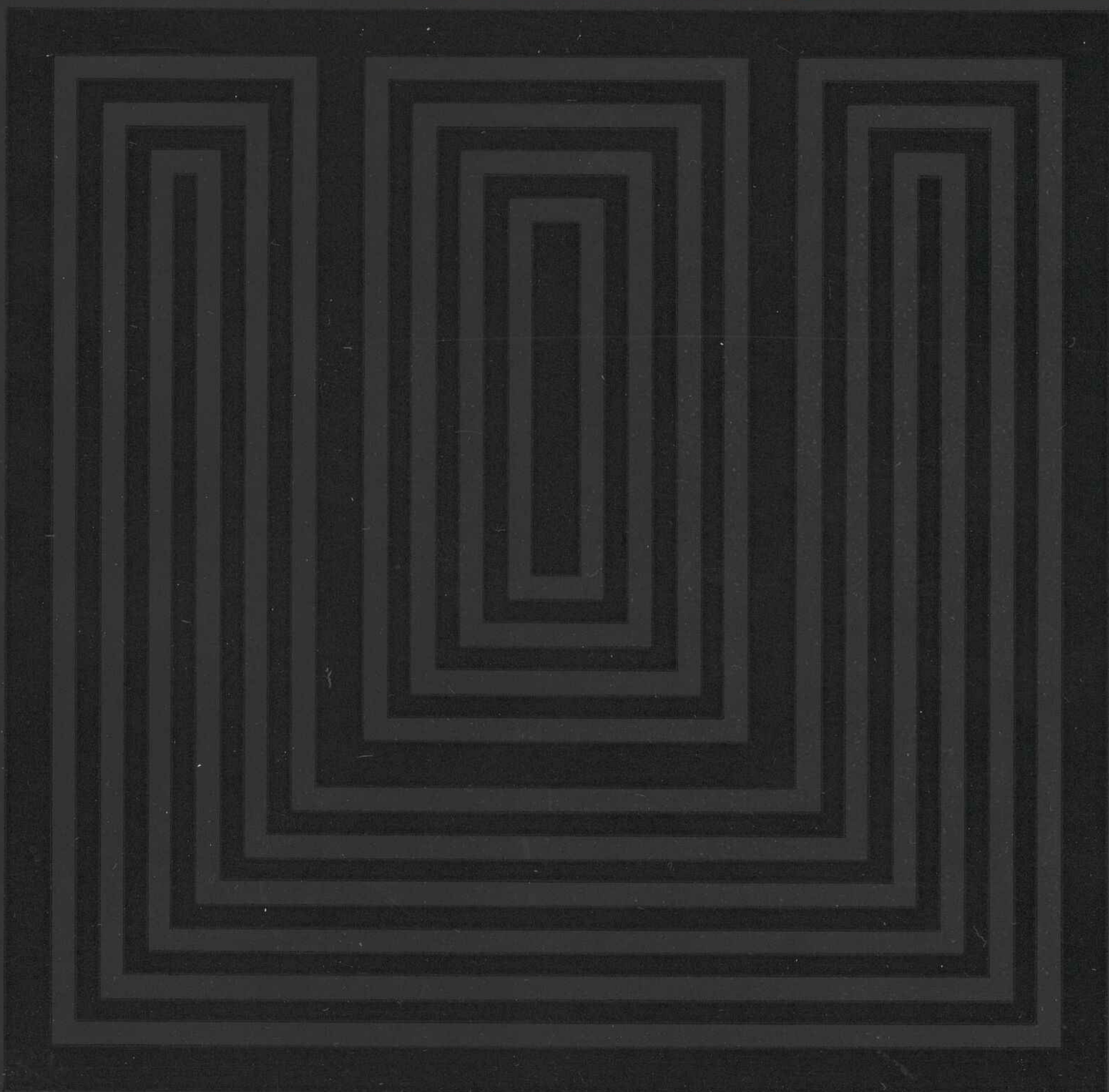

współczesna belgijska ceramika i drzewo

Grâce aux Ministères Belges de la Culture,
il a pu être organisé
une exposition du Livre d'Art Belge.
Voir catalogue séparé.

Dzięki Belgijskim Ministerstwom Kultury,
została zorganizowana
wystawa książek o sztuce belgijskiej
Oddzielny katalog

współczesna belgijska ceramika i drzewo

22/71

wystawa organizowana przez
belgijskie ministerstwo spraw ekonomicznych
belgijskie ministerstwo kultury
i polskie ministerstwo kultury i sztuki
w ramach umowy kulturalnej polsko-belgijskiej

ŁÓDŹ
muzeum historii włókiennictwa
17/XII/70 - 17/I/71

WARSZAWA
zachęta
1/II/71 - 21/II/71

Renesans ceramiki artystycznej w Belgii

Zdumiewający renesans ceramiki belgijskiej datujący się od mniej więcej 30 lat jest zjawiskiem nieoczekiwanym, jak również pozbawionym jakiegokolwiek logicznego wytłumaczenia. Mimo pozorów trudno też mówić o zrodzeniu się nowego, spontanicznego pokolenia. Właściwie nie można nawet twierdzić, że istniała na początku jakaś konkretna życiowa konieczność. Jednak nasza awangarda artystyczna już od dawna wypowiedziała wojnę banalności i brzydocie przedmiotów codziennego użytku, rzuconych na rynek przez zdegenerowane rękodzielnictwo zagrożone szybkim rozwojem przemysłowym. Ruch odrodzenia artystycznego zapoczątkowany przez kilku pionierów angielskich, takich jak Ruskin, Morris i Rossetti nie przeszedł niespostrzeżenie i doprowadził do przeświadczenia, że zasadnicza rewolucja w świecie sztuki dekoracyjnej i użytkowej jest niezbędna, zarówno w sensie etycznym jak i artystycznym. Jednak poza kilkoma chwalebnyimi inicjatywami indywidualnymi na przełomie wieku, gdy z jednej strony dążono do uproszczenia i czystości ornamentu —, a z drugiej szukano wyjścia w płynnych arabeskach, ozdóbkach i bajkowo-sennyh motywach modernizmu i secesji, nic właściwie nie zostało zrobione.

Henry van de Velde, pionier nowoczesnej architektury i sztuki dekoracyjnej w Belgii — założyciel w 1926 roku sławnego Instytutu Architektury i Sztuk Dekoracyjnych — był zarazem głównym promotorem radykalnego odnowienia ceramiki artystycznej. Po kilku latach jednak ten apostoł architektury funkcjonalnej i racjonalnej koncepcji przedmiotu użytkowego musiał stwierdzić, że rozwój ceramiki artystycznej wzięt zupełnie różny od jego przewidywań rozwój. Szczególnie od chwili gdy młody malarz Pierre Caille — którego Van de Velde odkrył i popierał — zaprezentował nowy styl i nowego ducha na Światowej Wystawie w Paryżu w roku 1937. Samouk w dziedzinie ceramiki, wolny od tradycji i jakichkolwiek systemów, fantastycznie zdolny, posiadający głębokie znajomości z dziedziny historii sztuki, tworzy dla własnej przyjemności cudowne przedmioty, niezawsze użyteczne, które posiadając bardzo osobisty styl, zarówno pod względem formy jak i treści, pozostają pod wpływem sztuki Dalekiego Wschodu, Persii oraz Krety a także pod wpływem narodowego folkloru. Barwne, pełne życia i dowcipu o fantastycznych niuansach kolorystycznych, dzieła Pierre Caille, są prawdziwymi poematami w ceramice a także tworam pełnymi szacunku do prawdziwego rzemiosła. W ostatnich latach styl Pierre Caille rozwinął się w kierunku monumentalności i ekspresjonizmu. Kolory stają się bardziej surowe, nastrój dramatyczny i całość zbliża się stopniowo do rzeźby. Mimo że Pierre Caille został profesorem w bardzo racjonalistycznym Instytucie Henry van de Velde, położył on fundamenty sztuki ceramicznej, w której rozum musi ustąpić miejsca wolnej wyobraźni i gdzie funkcjonalność musi się poddać spontaniczności. Seryjny przedmiot użytku codziennego jest pozostawiony wzornictwu przemysłowemu, natomiast ceramika artystyczna tworzy dzieła unikalne.

W tymże duchu, dostrojonym do barokowej treści, nasza ceramika rozwinęła się w niebywałym tempie, osiągając bardzo wysoki poziom. Zespół artystów pod kierownictwem Raula Godfroid osiągnął w pracowni « Maîtrise de Nimy » granice możliwości w danym sensie, usiłując wdroyć nowego ducha w to przedsięwzięcie chwalebne lecz przestarzałe. Ten eksperyment zbiorowy, trwał zaledwie kilka lat, ale jego osiągnięcia należą do bardzo liberalnych i śmiałych. Kowencje rzemiosła nie zawsze w prawdzie były przestrzegane, lecz ten « niedostatek » został zrównoważony przez bogactwo y różnorodność form kolorystyki i glazury. Inny zespół

również działający w południowej Belgii, pod dynamicznym kierownictwem malarza Roger Somville, kładzie większy nacisk na odnowienie i aplikację motywów dekoracyjnych niż na poszukiwanie nowych form. Ich dzieła, pełne kontrastów, wyzbyte jakiegokolwiek stylizacji są często inspirowane tematyką społeczną.

Najlepsi nasi ceramicy rozwineli indywidualnie swą sztukę nie odrzucając wszak wpływów szkół i mistrzów. Środowisko to bogate i zróżnicowane, nie pozwala na poszufladkowanie i zakatalogizowanie go. Właściwie można mówić tylko o dwóch tendencjach: ceramiki, która w rzeczywistości jest rzeźbą polichromowaną oraz ceramiki użytkowej w dawnym rozumieniu tego słowa, lecz o nowoczesnej i szerszej koncepcji. Granica pomiędzy tymi dwoma kierunkami jest niezmiernie trudna do określenia i niejednego znanego artystę można nazwać zarówno rzeźbiarzem jak i garncarzem.

Na naszej wystawie szczególnie interesujące są:

— kwiaty ze skamieniałej lawy i iskrzące się kraterzy Lieve de Pelsmaeker;

— małe, dowcipne, bezbronne i wzruszające zwierzątka Monique Destrebecq;

— monumentalne, archaiczne totemy, potężne jak chińskie rzeźby z epoki Tchéou, głowy dowódców i lwie paszcze Antoine de Vinck;

— rodzierające torsy, zarazem mistyczne i ekspresjonistyczne Carmen Dionyse; — genialne i pełne wrażliwości, masywne a jednak subtelne konstrukcje Vincent Halflants; — przestrzegające ducha zastosowanego tworzywa surowe, czyste i abstrakcyjne formy Maurice Joly; — delikatne figury i bajkowe zwierzęta, o wrażliwych liniach i łagodnych barwach Sophie Nyns; — tajemnicze, pełne mitycznych symboli, kruche i złośliwe bożki Yves Rhaye; — czyste, skromne i ściśle metodyczne kompozycje, pomyślane w sensie organicznym a subtelnie przekształcone w abstrakcje Jean van de Kerckhove; — i « last but not least » Octave Landuyt — artysta wyjątkowy, niezmiernie płodny i niestrudzony, wspaniały we wszystkich dyscyplinach sztuki które uprawia. Każde jego dzieło nosi wyraźne piętno tej silnej osobowości. Jego malarstwo pełne ekspresji i wyrazu, jego tkaniny ścienne, jego archaizująca biżuteria, należą do najcenniejszych współczesnych osiągnięć artystycznych w Belgii. Podobnie rzecz się ma z jego ceramiką, począwszy od najmniejszej wazy, najmniejszego naczyńka aż do postaci naturalnej wielkości. Jego ostatnie dzieła z serii p.t. « Kamikadze » z « Wielkim Ukrzyżowanym » na czele są nietylko rodzierającymi dokumentami epoki, lecz jednocześnie arcydziełami pełnymi wyobraźni oraz technicznej wirtuozerii.

Z pośród plastyków, którzy z wyczuciem, talentem i oddaniem zajmują się ceramiką użytkową — należy wymienić w pierwszym rzędzie Antoine de Vinck, Pierre Culot, Victor Goyvaerts, Camille-Marie Majerus, Mirko Orlandini, Noël Jacques, Antonio Lampeco oraz Simon du Chastel którzy, na wzór najlepszych garncarzy Dalekiego Wschodu tworzą z mistrzostwem techniki i znajomością tworzywa, przedmioty pełne bogactwa i fantazji, prawdziwe dzieła sztuki. Agnès Leploe z istnie kobiecią intuicją pracuje nad ceramiką dekoracyjną, natomiast grupie « Atelier de Dour »: Thérèse Bataille, Claire Lambert i Paul Timper, udało się połączyć zarazem użycie i dekoracyjność.

Część z wymienionych wywodzi się ze słynnej szkoły Henry van de Velde, inni z znanych atelier w opactwie w Maredsous a jeszcze inni są samoukami, lecz wszyscy oni przyczyniają się aktywnie do poniesienia belgijskiej ceramiki do światowego poziomu, do poziomu który osiągnęło nasze współczesne malarstwo.

Emile Langui,
Administrateur général honoraire de la Culture.

ceramika rzeźbiarska

Pierre Caille

- 1 Wielki Przodek Własność autora
- 2 Wielki Przodek z srebrną głową Własność autora
- 3 Wielki Przodek Własność autora
- 4 Tors Własność autora
- 5 Wielka głowa Własność autora
- 6 Melancholik Własność autora

Lieve de Pelsmaeker

- 7 Personal Własność autora
- 8 Element n° 1 Własność autora
- 9 Wegetacja Własność autora
- 10 Słup kamienny n° 2 Własność autora
- 11 Krater n° 2 Własność autora

Monique Destrebecq

- 12 Pancernik Własność autora
- 13 Mały szczurek wodny Własność autora
- 14 Jeź Własność autora

Antoine de Vinck

- 15 Starzec 1 Własność autora
- 16 Starzec 2 Własność autora
- 17 Starzec 3 Własność autora
- 18 Gepard Własność autora
- 19 Dzewo Własność państwa

Carmen Dionyse

- 20 Rycerz Własność autora
- 21 Mały Rycerz Własność autora
- 22 Człowiek w hełmie Własność autora
- 23 Fantastyczne zwierze Własność autora
- 24 Lazar Własność autora
- 25 Job Własność autora

Vincent Halflants

- 26 Uczona noga Własność autora
- 27 Na czworakach Własność autora
- 28 Wietnam Własność autora
- 29 Leżąca kobieta Własność autora
- 30 Sześć studzien Własność autora

Maurice Joly

- 31 Kształt 1 Własność autora
- 32 Kształt 2 Własność autora
- 33 Kształt 3 Własność autora
- 34 Kształt 4 Własność autora
- 35 Kształt 5 Własność autora

Octaaf Landuyt

- 36 Kamikaz Własność autora
- 37 Kamikaz Własność autora
- 38 Kamikaz Własność autora
- 39 Kamikaz Własność autora
- 40 Kamikaz Własność autora
- 41 Kamikaz Własność autora
- 42 Kamikaz Własność autora
- 43 Kamikaz Własność autora

Sophie Nijns

- 44 Ręka z jabłkiem Własność autora
- 45 Wąż Własność autora
- 46 Ryba Własność autora
- 47 Oko Własność autora
- 48 Kot Własność autora

Yves Rhayé

- 49 Kształt 1
- 50 Kształt 2
- 51 Kształt 3
- 52 Kształt 3
- 53 Kształt 5
- 54 Kształt 6
- 55 Kształt 7

Jan Van de Kerkhove

- 56 Postać
- 57 Postać
- 58 Kokon
- 59 Roślina
- 60 Głowa

José Vermeersch

- 61 Tors
- 62 Dziecko
- 63 Siedząca postać
- 64 Siedząca postać
- 65 Siedząca postać

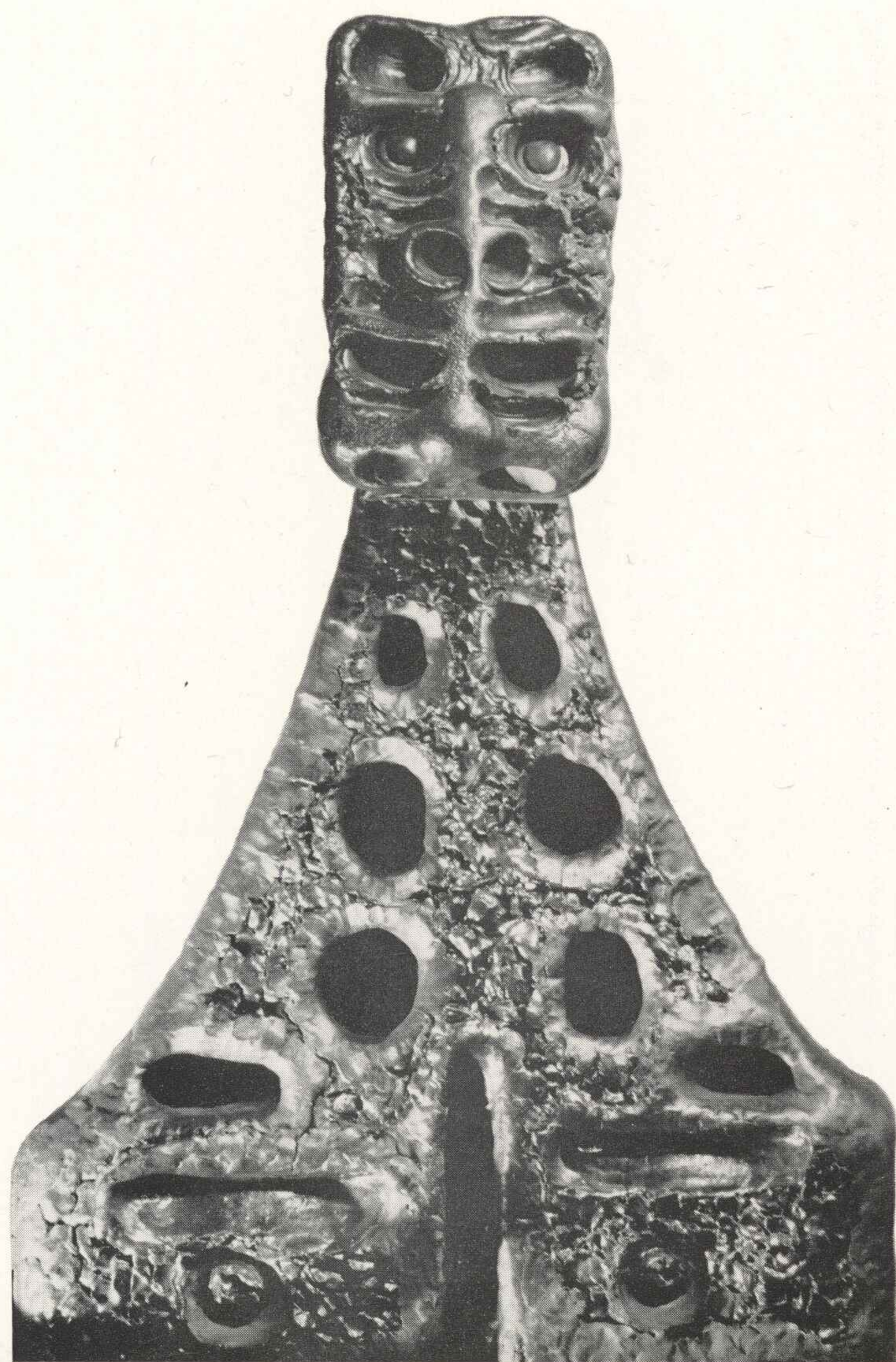
Pierre Caille

Urodzony w Tournai 11 stycznia 1912 roku. Organizuje wiele wystaw w Brukseli i za granicą. Bierze udział w międzynarodowych wystawach m. in. Biennale w São Paulo i Wenecji. Prace w muzeach w Belgii i za granicą. Nagroda na Światowej Wystawie w Brukseli 1958; Nagroda prowincji Hainaut; Międzynarodowa Nagroda w Syracuse (U.S.A.); Nagroda Prezydenta Włoch i Złoty Medal w Monza. Wykładowca w Państwowej Wyższej Szkole Architektury i Sztuk Dekoracyjnych, La Cambre (Bruksela).

« Jakkolwiek uprawiam ceramikę od 1936 roku, nie śmiem twierdzić, że wiem, czym ona jest. Moim zdaniem ziemia i emalia, to dwa surowce, które dają się urabiać dowolnie. Dnie spędzam na robieniu tego, co zawładnie moją, wyobraźnią. Najważniejszą rzeczą wydaje mi się portretowanie myśli i nastrojów w danym momencie. »

Pierre Caille

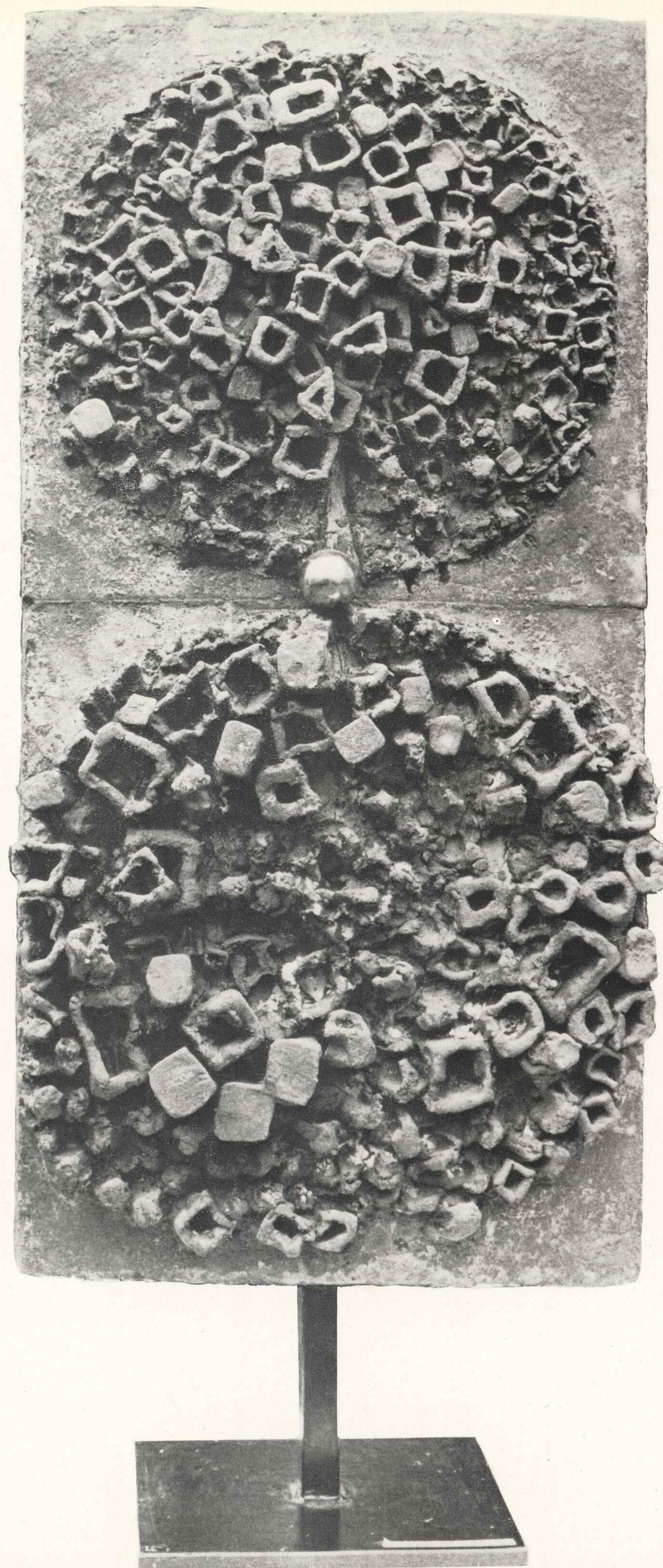

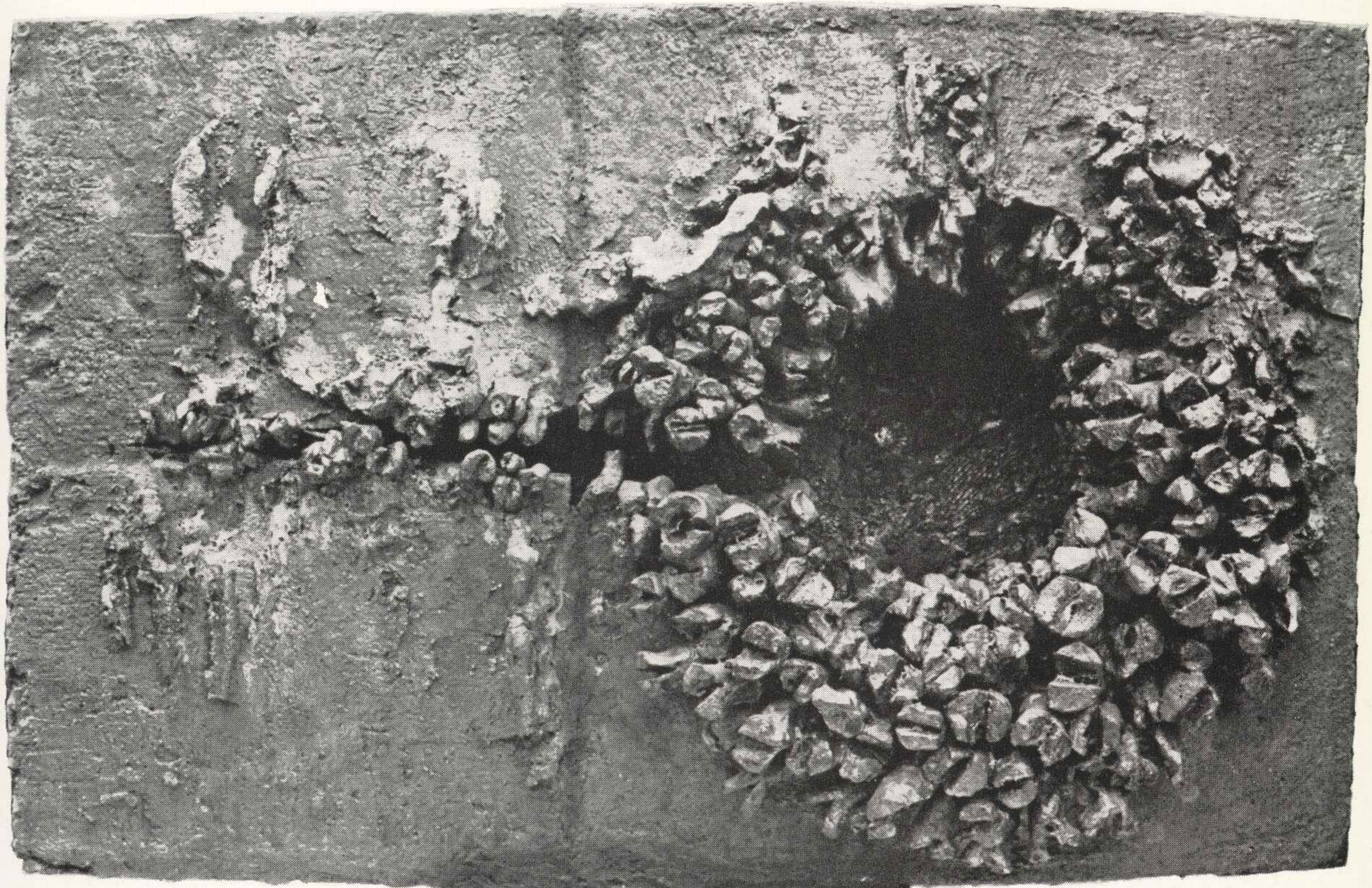
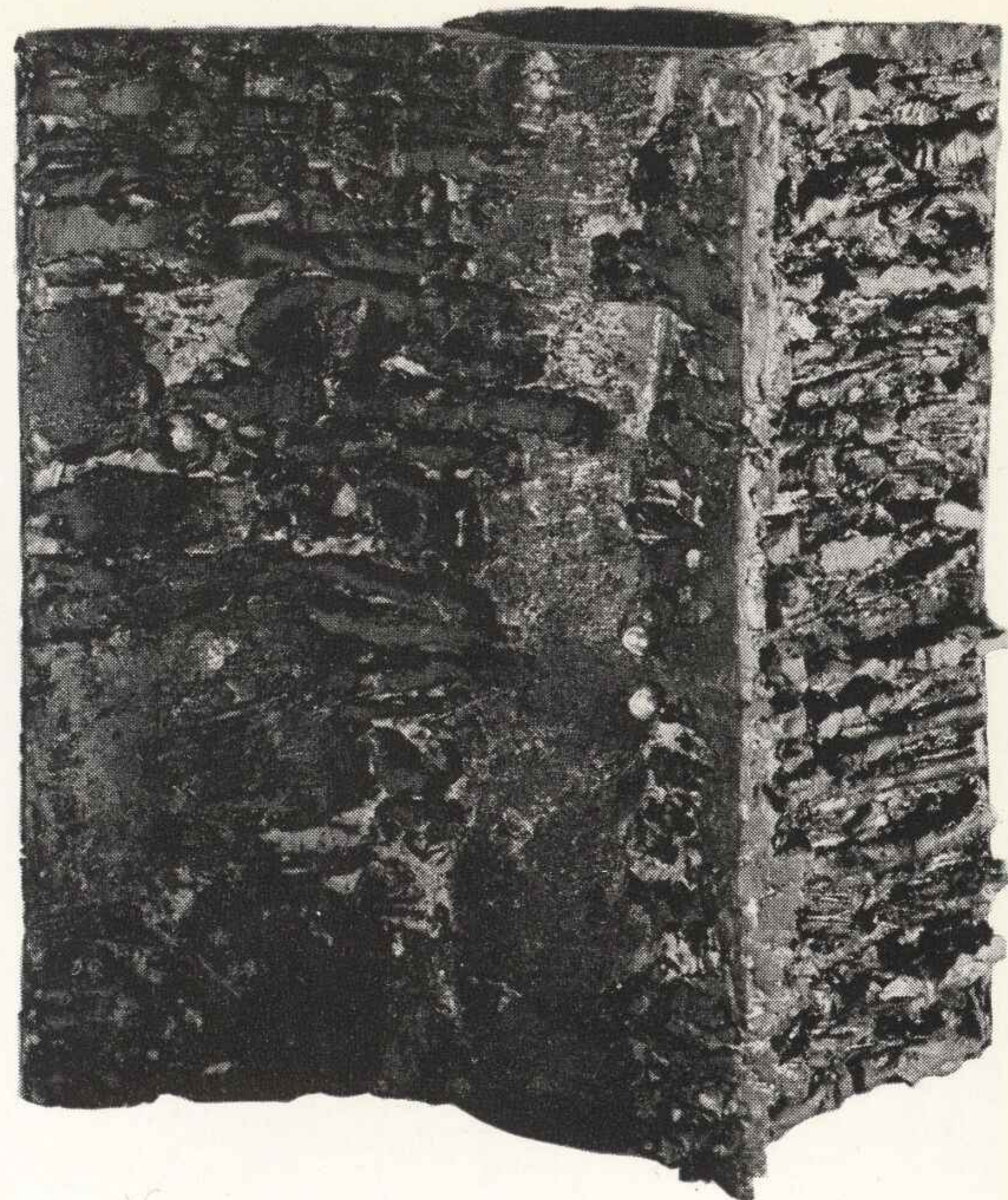
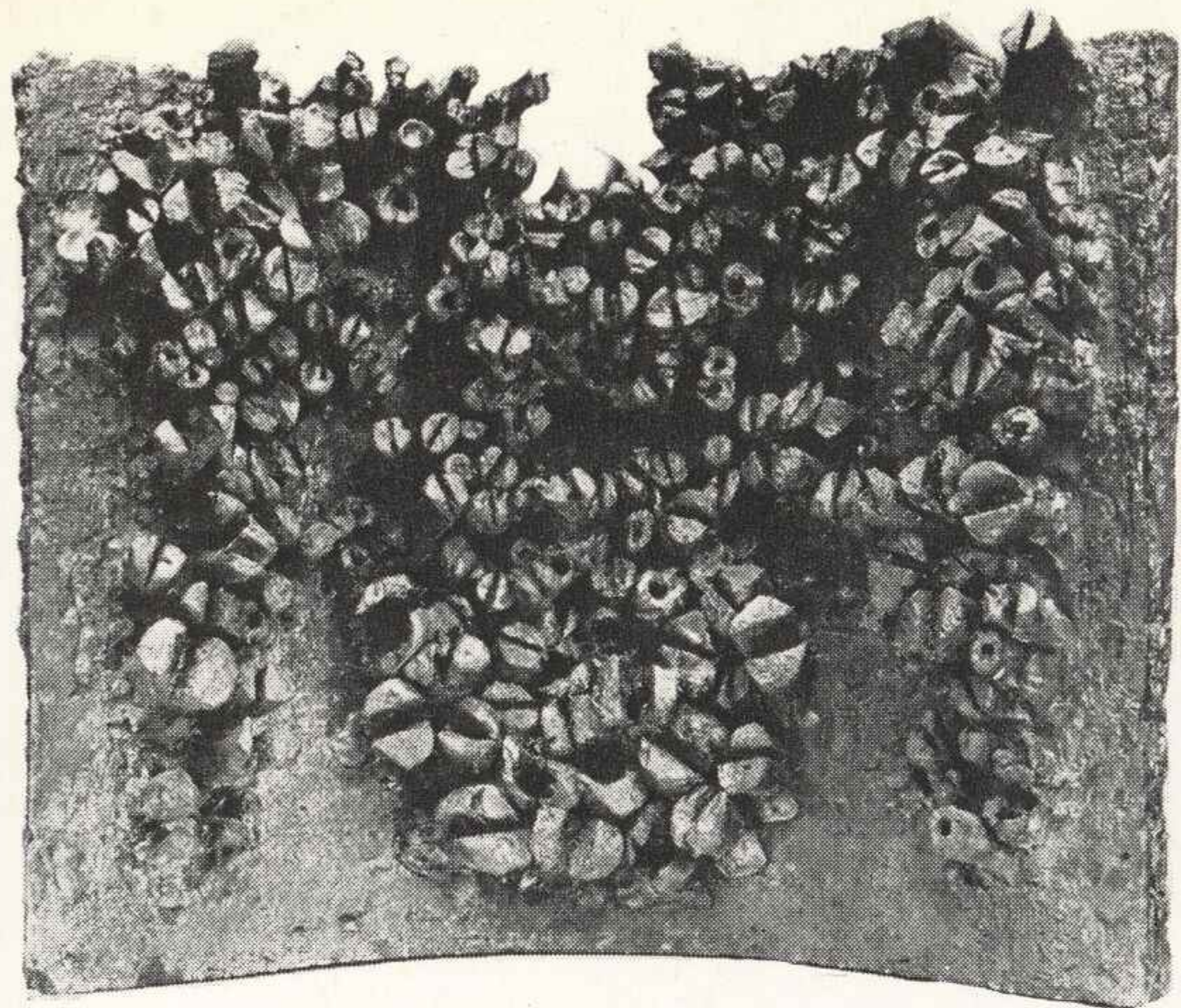

Lieve de Pelsmaeker

Urodzona w Alost 16 marca 1936 roku. Kurs ceramiki na Akademii w Alost. Nagroda Valerius de Saedeleer 1963; Nagroda Rady Miejskiej Erembodegem; Złoty Medal Związku Wolnych Artystów Włoskich w Faenza 1964; Nagroda Olivetti w Brukseli. Bierze udział w wielu wystawach w Belgii i za granicą. Prace zakupione przez Rząd Belgijski, miasto Alost, kilku prywatnych kolekcjonerów i Międzynarodowe Muzeum Ceramiki w Faenza (Włochy).

« Ziemia spalona na popiół przez buzujący ogień — planety — krater — górskie grzbiety. Niszczycielskie siły, rozsadzające pierwotną powłokę i wypychające lawę. Głębokie, dymem osmolone rany i pęknięcia — przez nie migotanie skrzepniętych metali. Koło — niewola — ciągłość — mistycyzm. Bezwładne masy skał nasyczone życiem przez tchnienie ducha. »
Lieve de Pelsmaeker

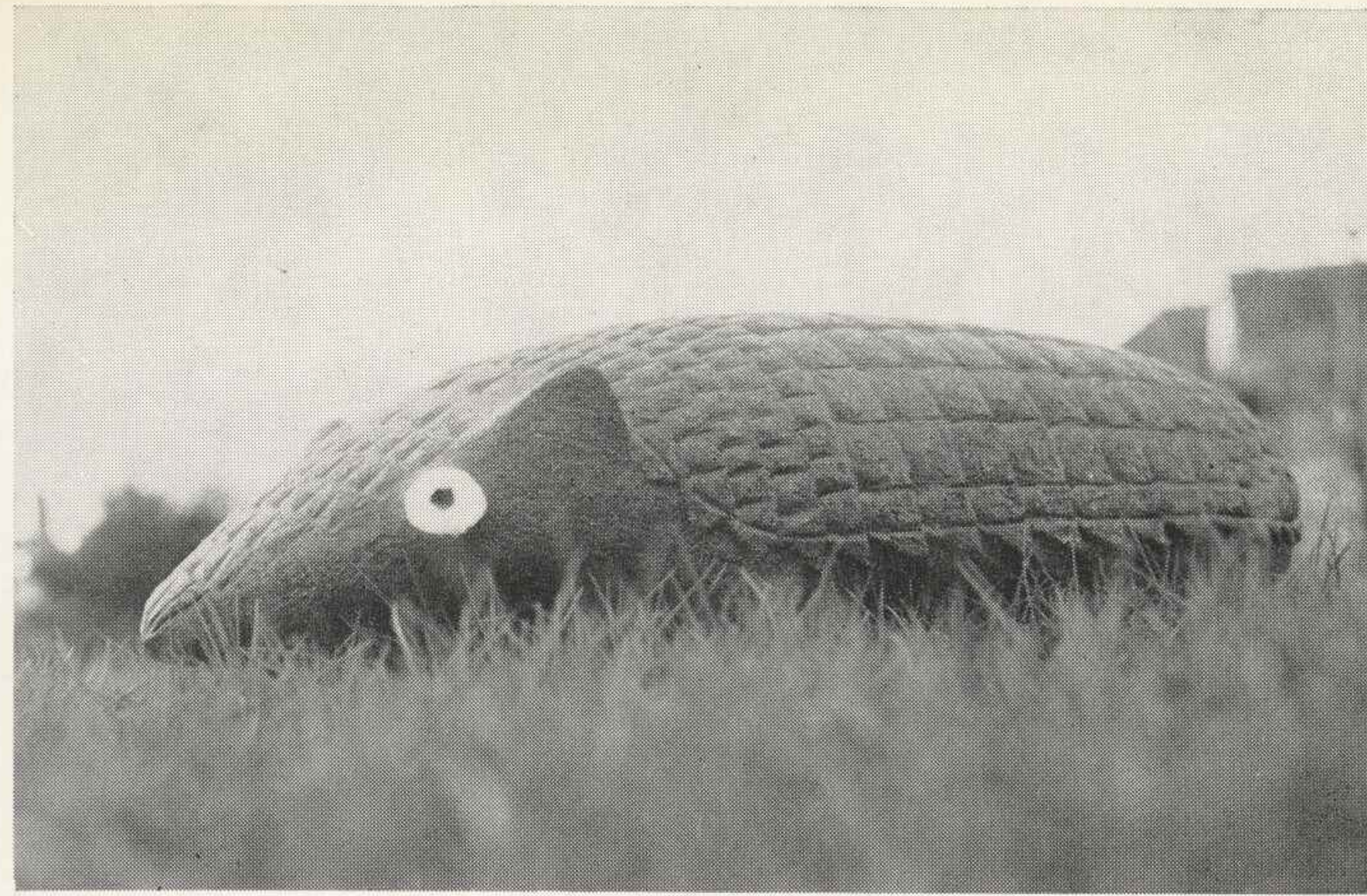

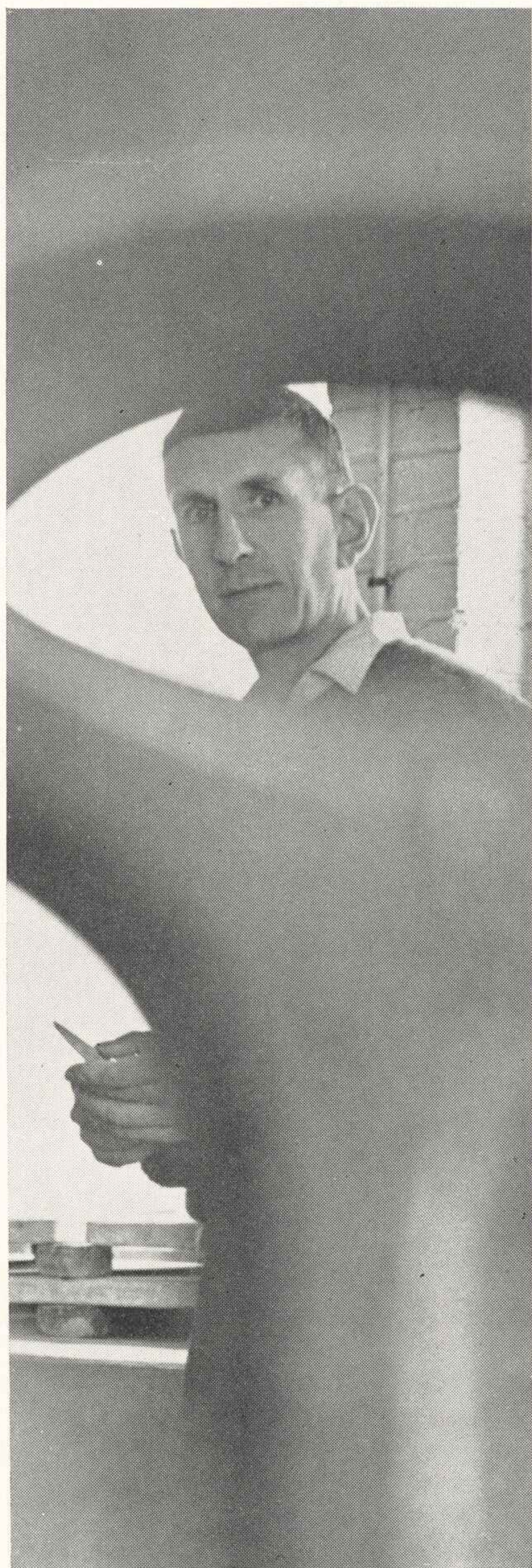
Monique Destrebecq

Urodziła się w Basècles w 1936 roku. Studia : A.S.P. w Tournai, Państwowa Szkoła Architektury i Sztuk Dekoracyjnych, La Cambre, w Brukseli. Złoty Medal w Monza 1960. Bierze udział w wystawach w Belgii i za granicą. Prace w Muzeum Sztuki i Historii w Brukseli.

« Moje zwierzęta pozytywnie reprezentują radosną stronę mojego charakteru, gdyż rozśmieszają ludzi. Ciągłe zabieram się do poważnej pracy, i ciągle robi się to zabawne. Wolę kształty miękkie i delikatne. Wolę, gdy linia biegnie jedna za drugą, albo się krzyżują, lecz nigdy nie kolidują ze sobą. Emalia pomaga w zachowaniu równowagi form, jednocześnie zaś oddaje sprawiedliwość detalom. Gdy pracuję, pozwalam wyobraźni kierować moją ręką. Stosuję glazurowanie emalią, które harmonizuje z prześwitującą gliną, słońcem igrającym w ptaszkach i kwiatkach, pozwalając im mienić się różnymi kolorami i — śmiem twierdzić — ukazuje je w pełnym blasku. »

Monique Destrebecq

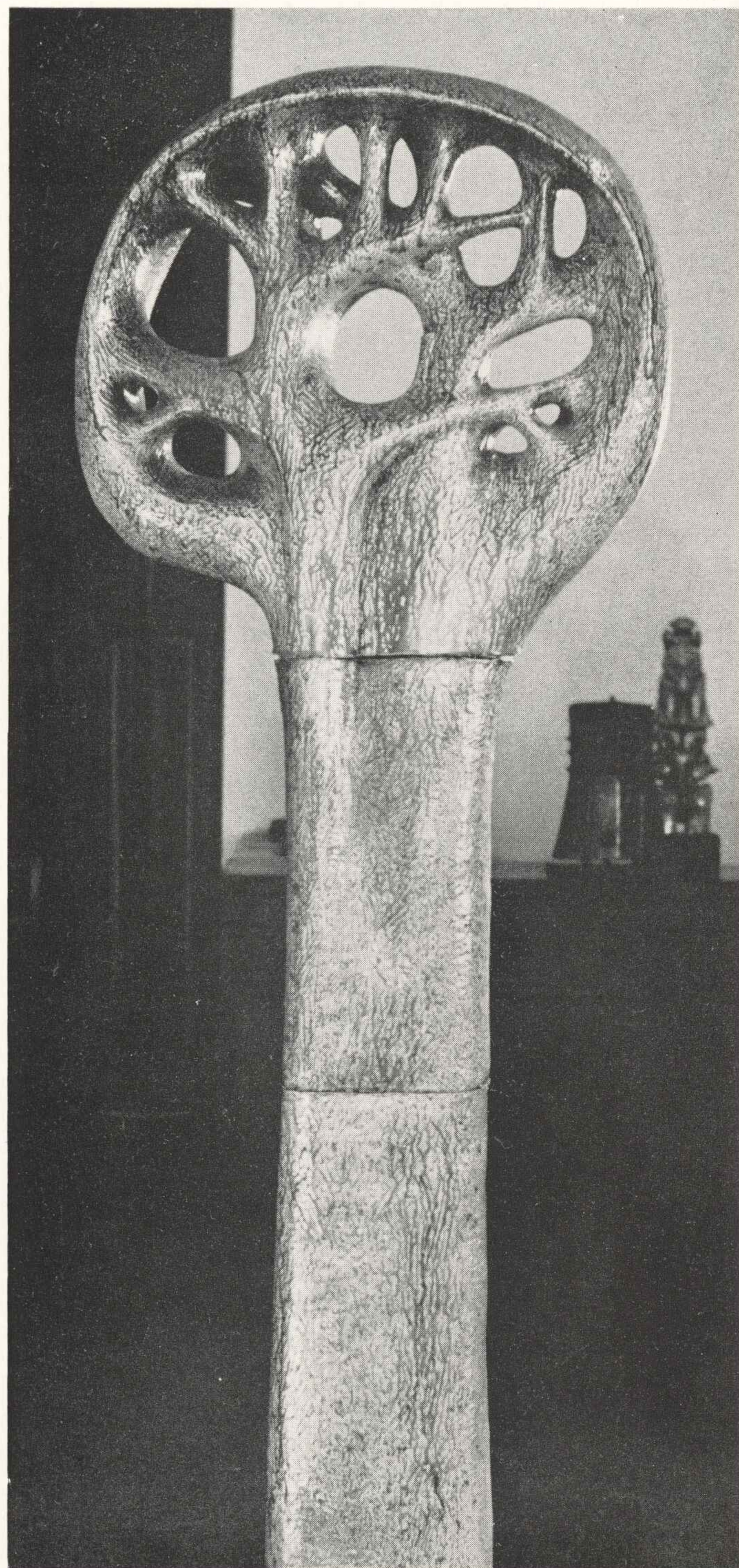

Antoine de Vinck

Urodzony 16 kwietnia 1924 roku. Studia : Państwona Wyższa Szkoła Architektury i Sztuk Dekoracyjnych, La Cambre, w Brukseli. Organizuje wiele wystaw w Belgii i za granicą. Prace w wielu muzeach i prywatnych kolekcjach.

« Wprowadzeniem do rzeźbiarstwa było z ręczne manipulowanie formami na kole garncarskim. Stały kontakt z minerałami, roślinami i zwierzętami w naturze pozwala, przez organiczne uporządkowanie ich zasadniczych form w nowe istoty, stworzyć nowy porządek. »
Antoine de Vinck

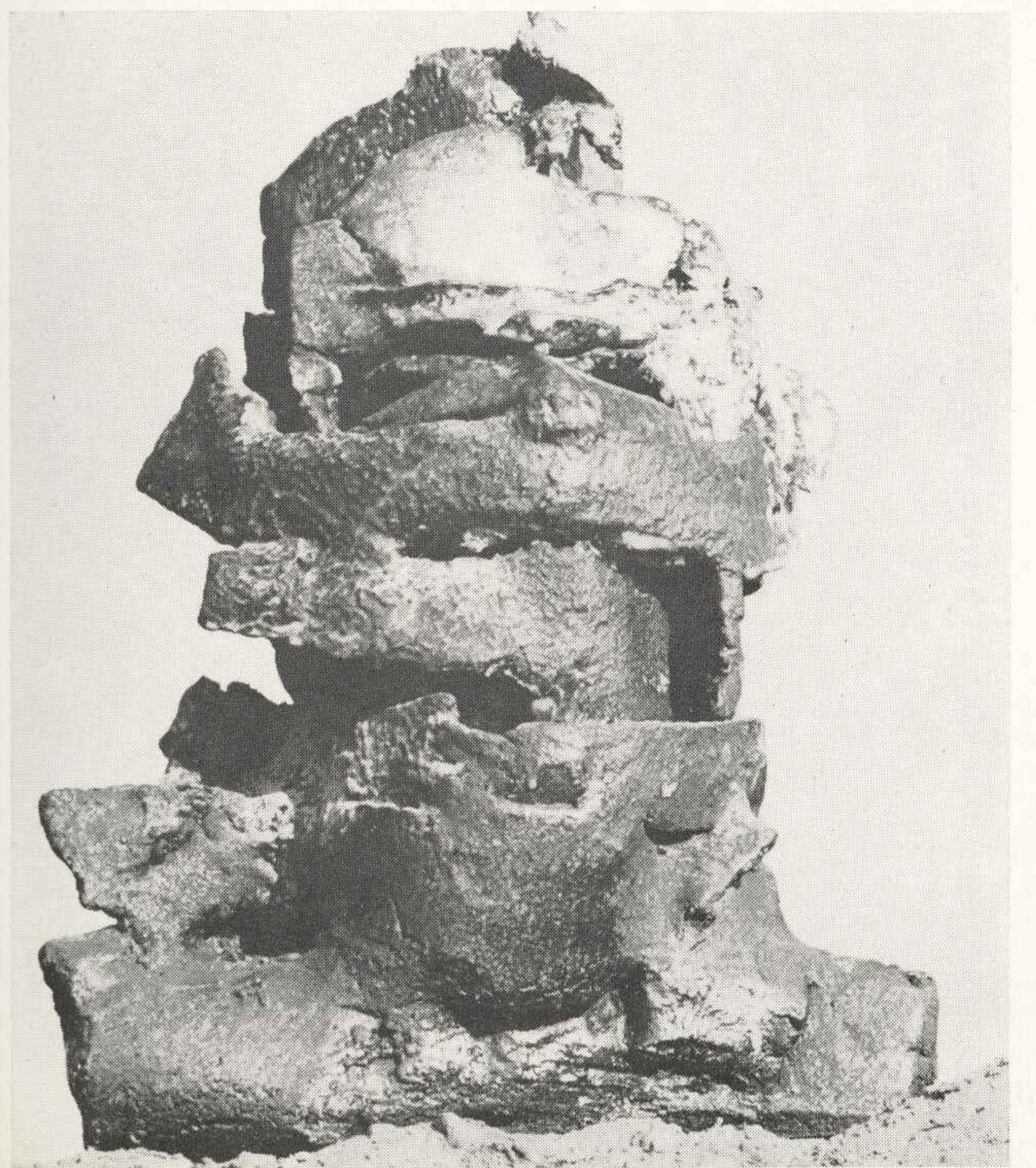
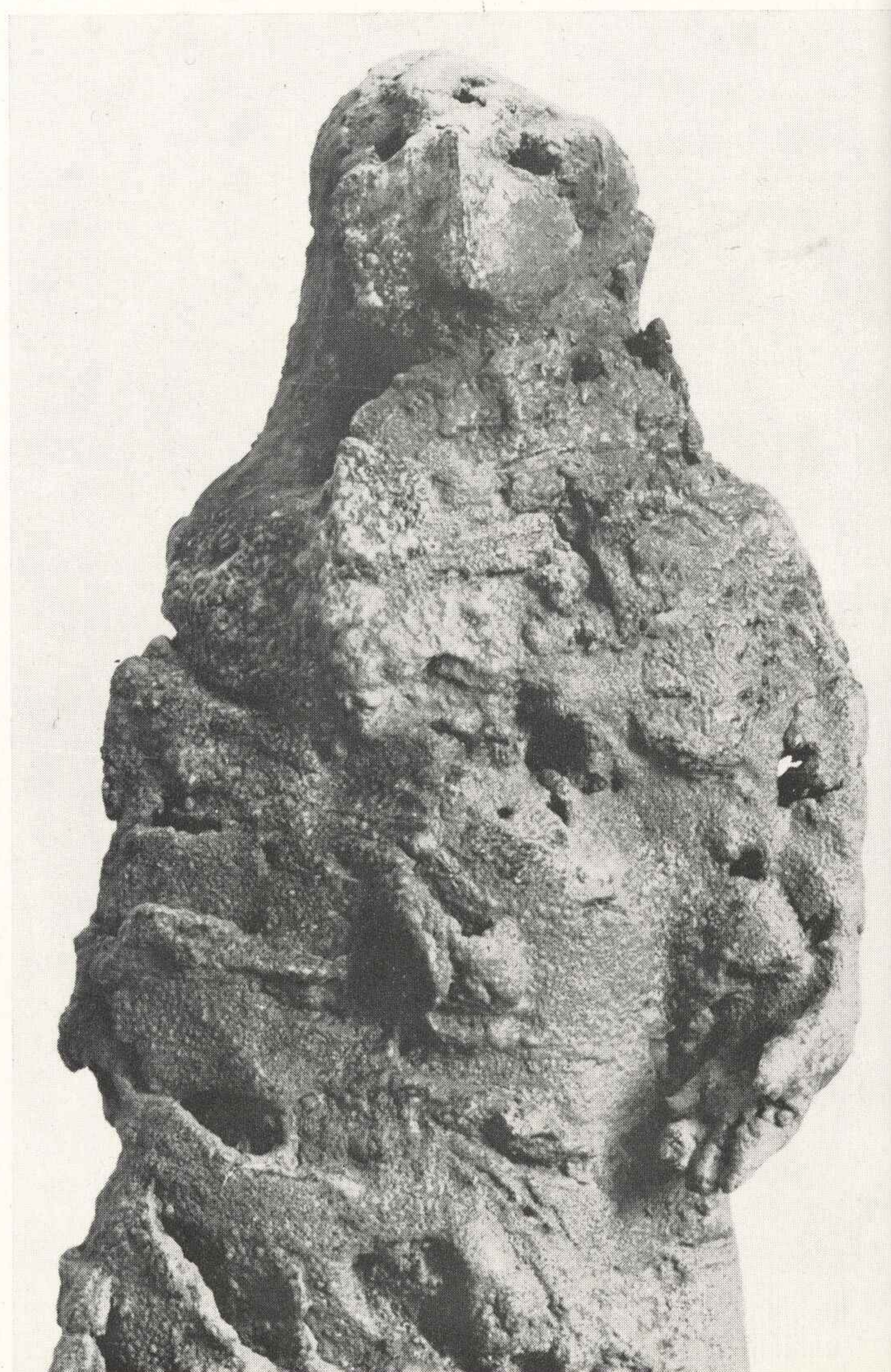
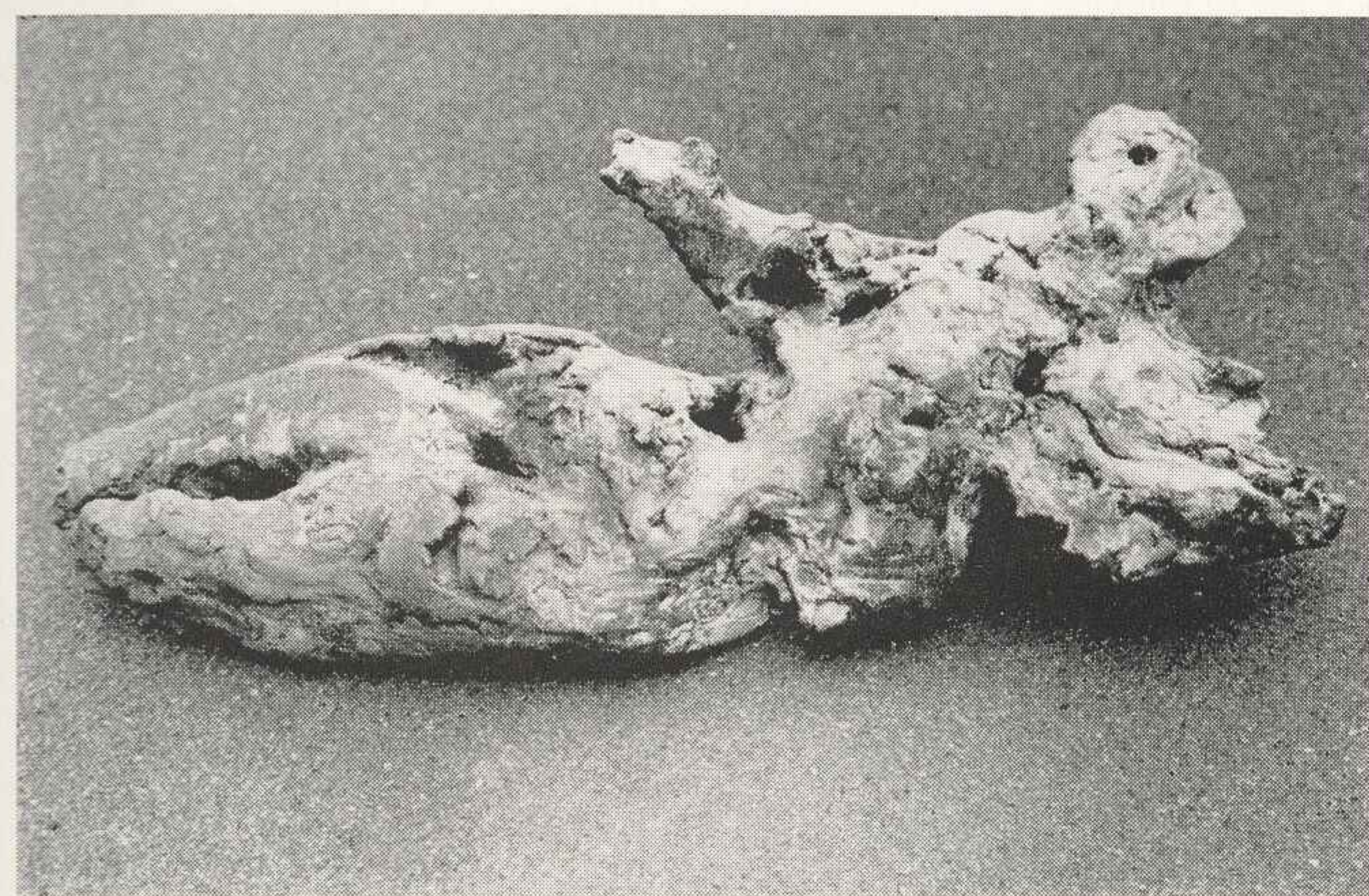
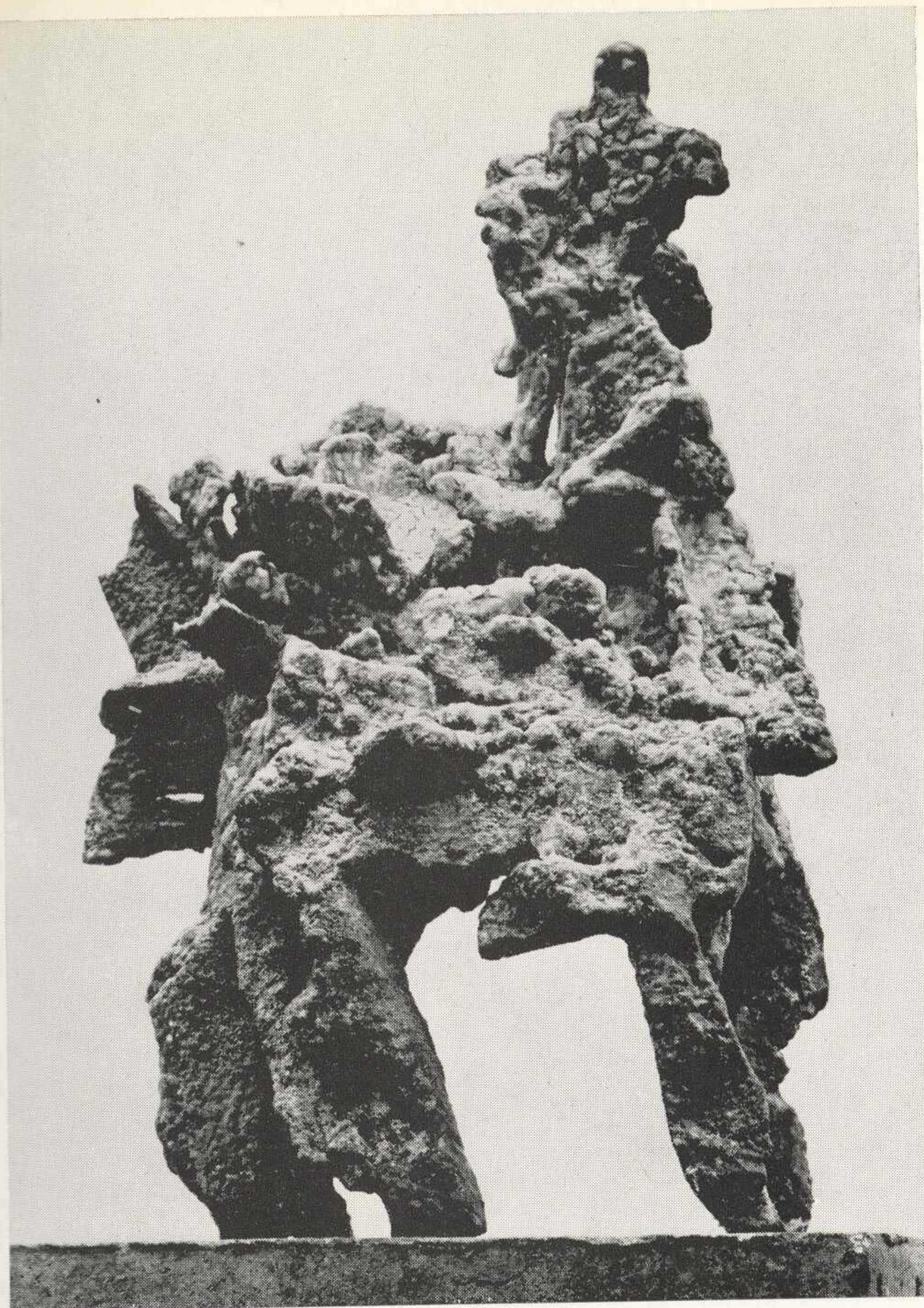
Carmen Dionyse

Urodzona w Gandawie w 1921 roku. Studia : Królewska Akademia Sztuk Pięknych w Gandawie. Dyplom za Ceramikę i wysokie odznaczenia. Nagroda J. Delvin; Wielka Nagroda na Światowej Wystawie w Brukseli 1958; Odznaczenie « Jeune Sculpture Belge » w 1960 roku; Złoty Medal w Pradze 1962; Nagroda Biura Turystyki w Rawennie i Faenza 1965. Wystawy w Belgii (Gandawie, Brugii, Brukseli, Ostendzie i Biennale w Middelheim) i za granicą (W Austrii, Niemczech, Francji, U.S.A., Holandii, Turcji, Skandynawii, Czechosłowacji, Włoszech, Szwajcarii, Jugosławii). Prace w muzeach belgijskich i włoskich.

« Forma i treść przyczynowo jednoczą elementy w związku z metafizycznymi i materialnymi źródłami narodzin. Tę genezę symbolizuje idea Feniksa wstającego z oczyszczających płomieni. Matka Ziemia, źródło wszystkich form organicznych i mineralnych. Zasada Janusa w naturze (dzień/noc...). Mistyczne tematy wyłaniają się z improwizatorskiego budowania w formie i kolorze. »

Carmen Dionyse

Vincent Halflants

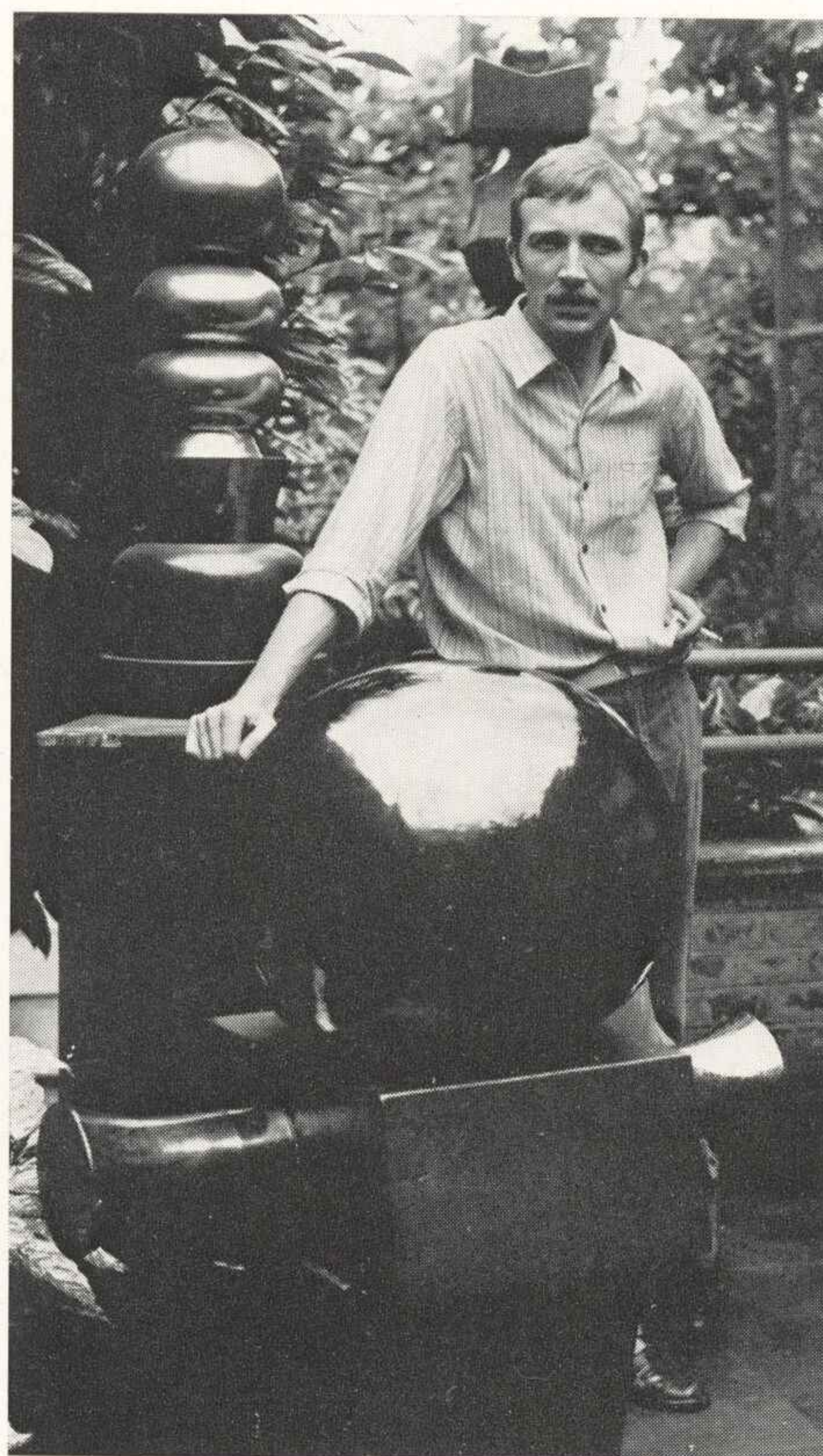
Urodzony w Lubece 23 września 1934 roku. Studiował w Państwowej Szkole Architektury i Sztuk Dekoracyjnych, La Cambre, w Brukseli. 1961 — wyróżnienie na wystawie « Jeune Sculpture ». Stypendysta UNESCO w Letniej Akademii w Salzburgu; 1962 — stypendium wyjazdowe Ministerstwa Oświaty i Kultury; 1963 — druga Nagroda Berthe-Art; 1964 — druga Nagroda Erasmushuis; uczestniczył w « Middelheim 1965 »; « Looidonk Laarne 1968 »; « Facetten 1969 »; « Noordstarfonds 1969 ». Odznaczenie Jeune Sculpture Belge i Jeune Peinture 1968. Wystawy indywidualne 1964 - 65 - 67 - 68 - 69, Otrzymał stypendium Ministerstwa Kultury na studiowanie mobili.

« Kiedy pracuję nad rysunkiem, linie pociągnięte na białym papierze posiadają już pomysł wizerunku albo obrazu. Ten pomysł jest zaakceptowany, albo odrzucony w takim stopniu, w jakim pozostaje w funkcjonalnym związku z plastyką albo literaturą tegoroczną. Zamierzeniem nie jest « zabawą w szkole », ale narzędzie walki. Moim zdaniem, uczone nie odtwarza w swojej książce tego, co zostało już zrobione przez innych. Ceramika jest środkiem ekonomicznym, który będzie mógł konkurować z brązem, plexiglasem, żeliwem albo aluminium. Wystawa Kassel 68 ożywiła grupę propagatorów nową miłością do Tematu. »

Vincent Halflants

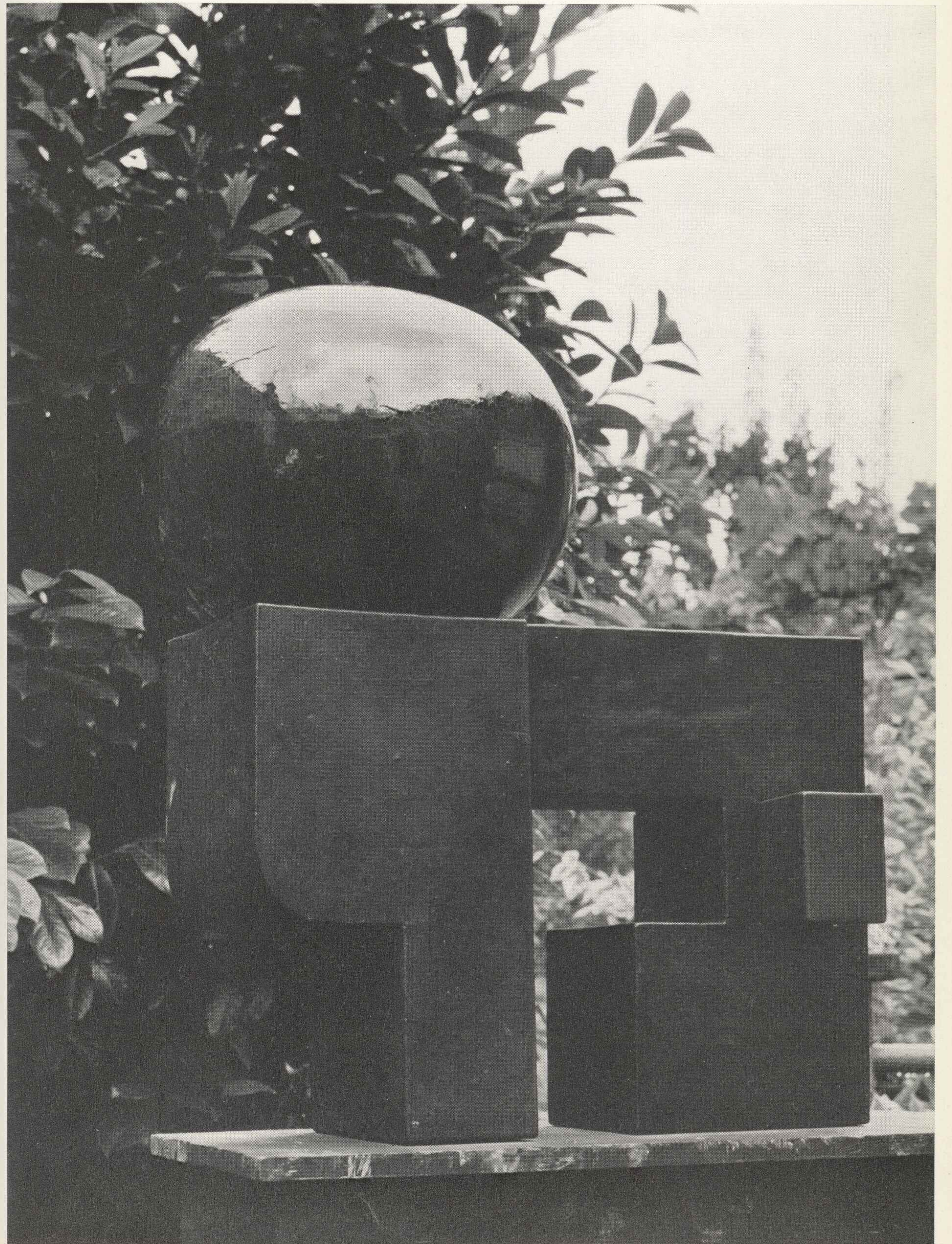
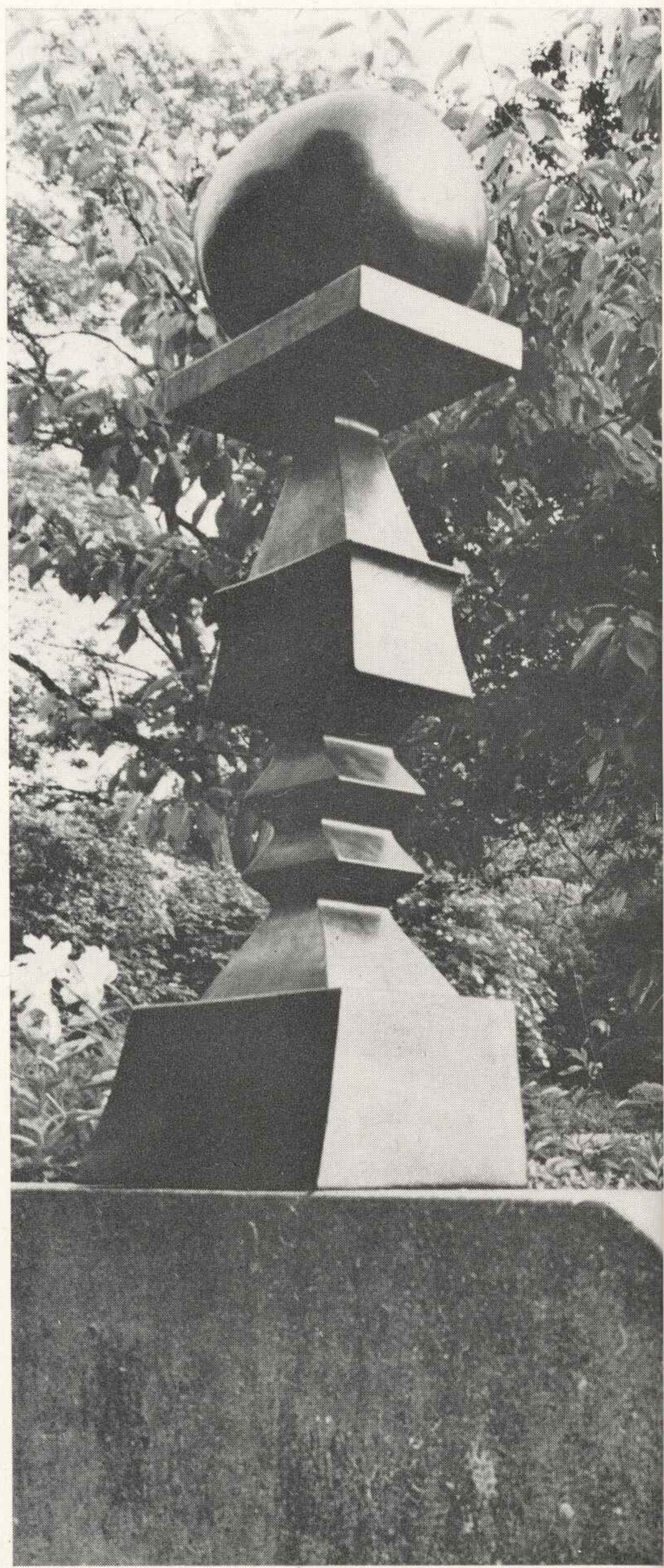
Maurice Joly

Urodzony 9 lutego 1941 roku. Wykładowca Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych. Cykl wykładów estetyki pozytywnej w Laken. Laureat najwyższego odznaczenia Państwowej Szkoły Architektury i Sztuk Dekoracyjnych, La Cambre, w Brukseli (u profesora Pierre Caille). Wystawy we Włoszech, Belgii, Jugosławii i Niemczech.

« Chciałbym, żeby mozolny trud rzemieślnika, widoczny na wyrobach ceramiki artystycznej, został zapomniany. To grozi obróceniem techniki ceramicznej w anachronizm, zastąpieniem jej przez technikę mniej nudną; ale to daje lepsze rozwiązanie problemów nowoczesnego artysty (np. poliester). Interesuję się formalną sztywnością różnych elementów plastycznych (formy, emalie...), które trudno przystosowują się do architektury. »

Maurice Joly

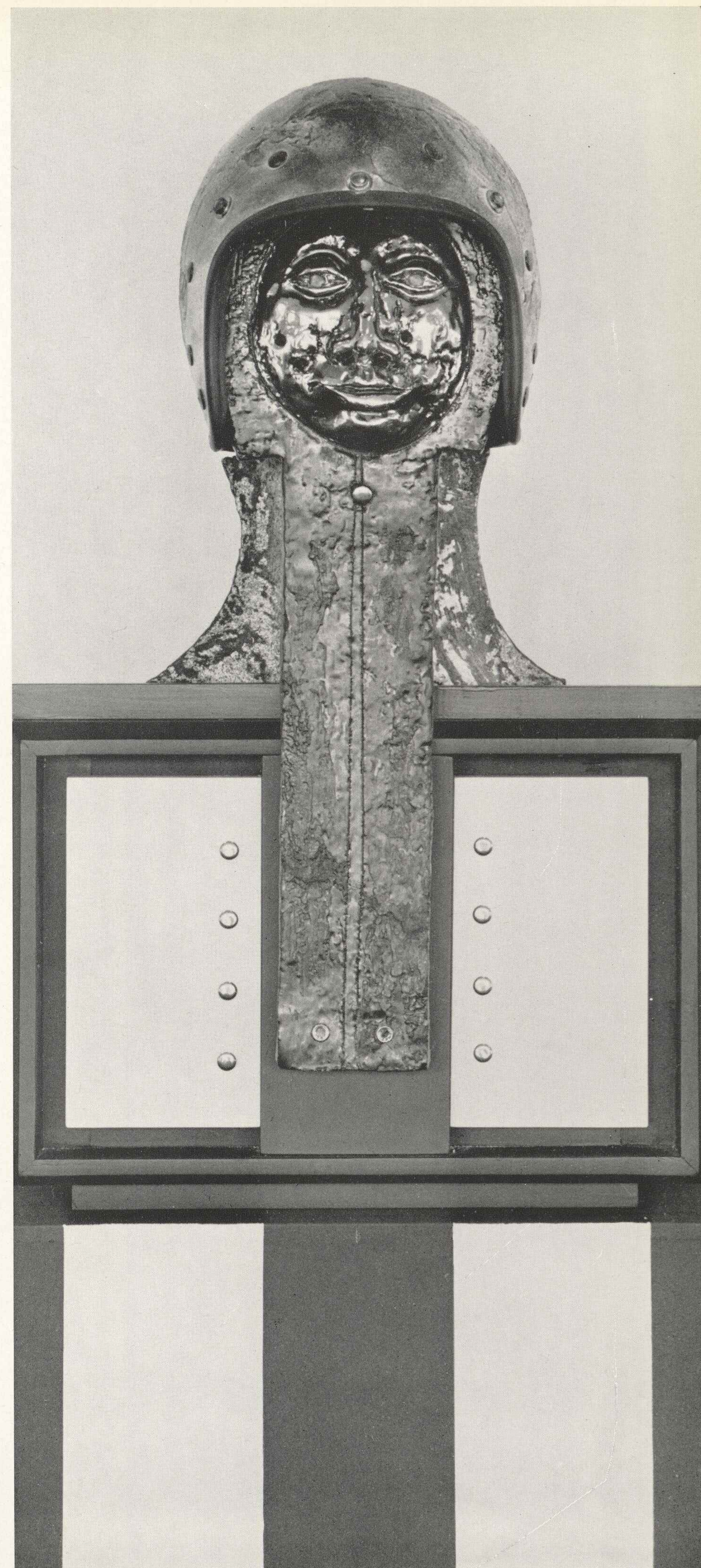
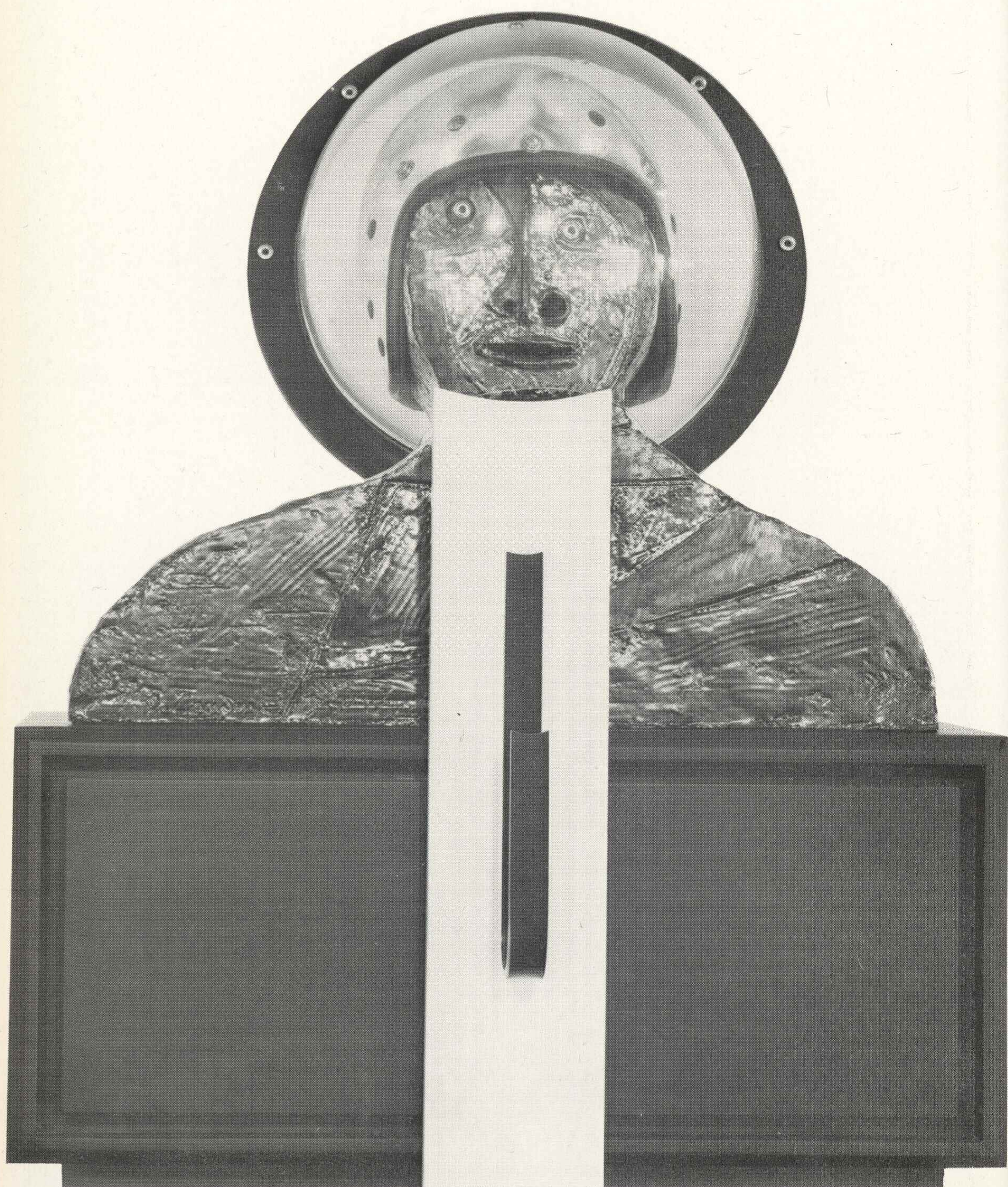
Octaaf Landuyt

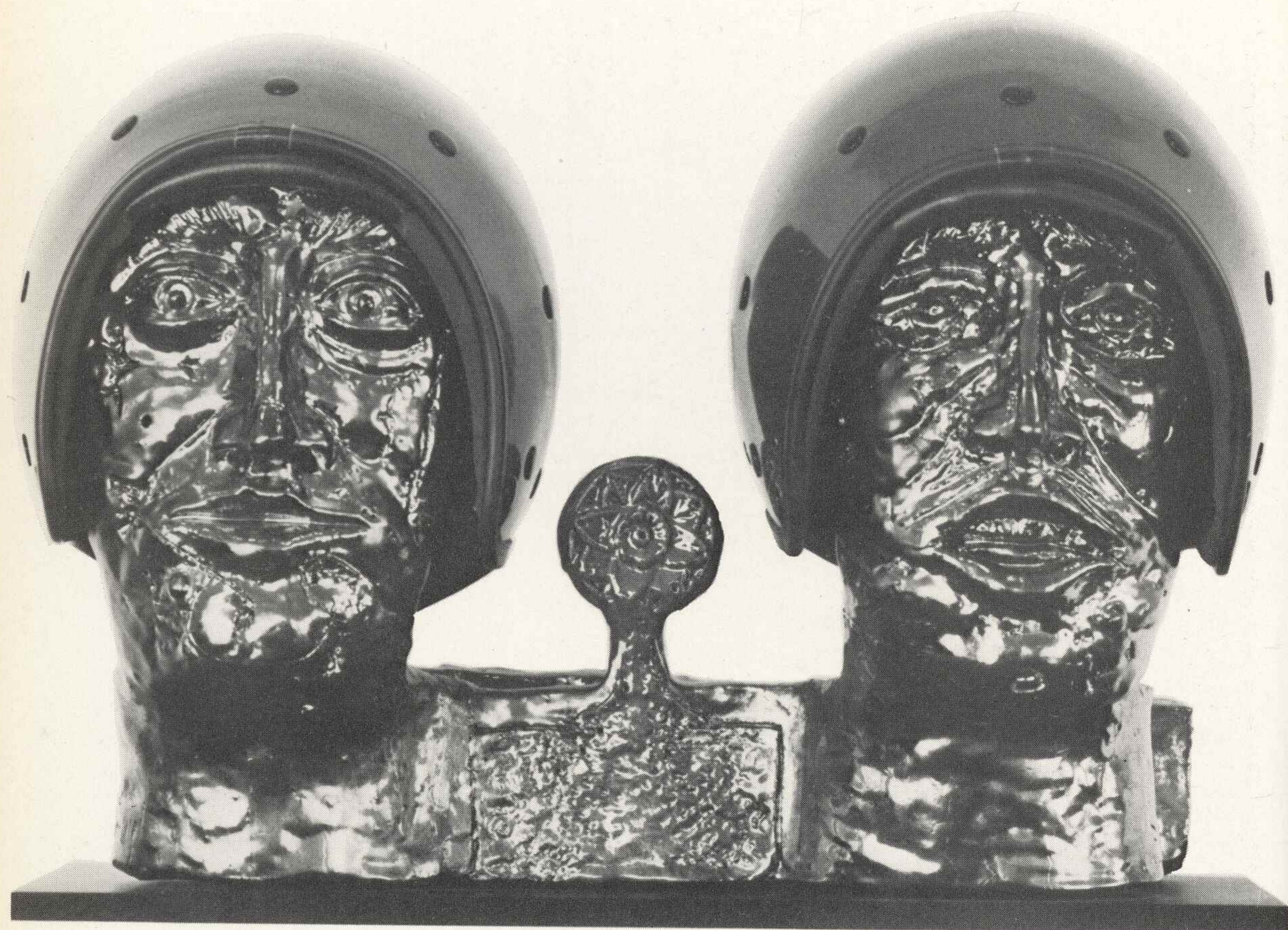
Urodzony w Gandawie 26 grudnia 1922 roku. Studia ASP w Courtrai. Nagroda Jeune Peinture Belge w 1953. Międzynarodowa nagroda za grafikę w Lugano 1956 i Nagroda Wellera w São Paulo w 1957. Uprawia także malarstwo, litografię i rysunek. Wykładowca rysunku na Ateneum Courtrai i w Szkole Nauczycielskiej w Gandawie. Uczestniczył w ważnych wystawach w Belgii i za granicą. Prace w muzeach w Gandawie, Lugano, São Paulo i Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Nowym Jorku.

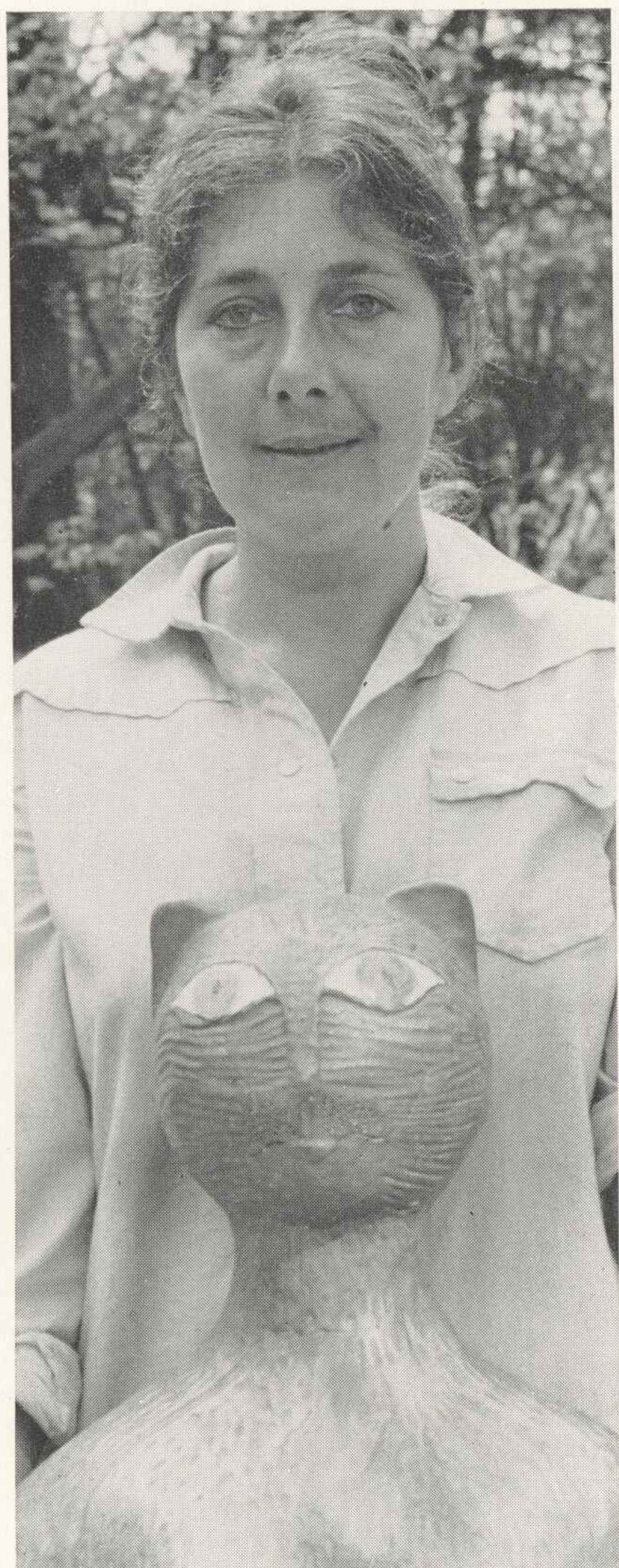
« ... dawny gest, sięgający w przyszłość — uwielokrotniony — zjawisko o przesuwających się granicach; sięgające poza twoje ręce, poza czas, a jednak takie : jak żywe chwile skamienienia. Stoczyłem bitwę pod Pompejami i pod Hiroszimą, jak mam być poza śmiercią ? To także jest kształtem rzeczy, które przyjdą; — to istniało zanim zostało wspomnieniem, które miałem przed namalowaniem grymasu twojej twarzy. »

Octaaf Landuyt

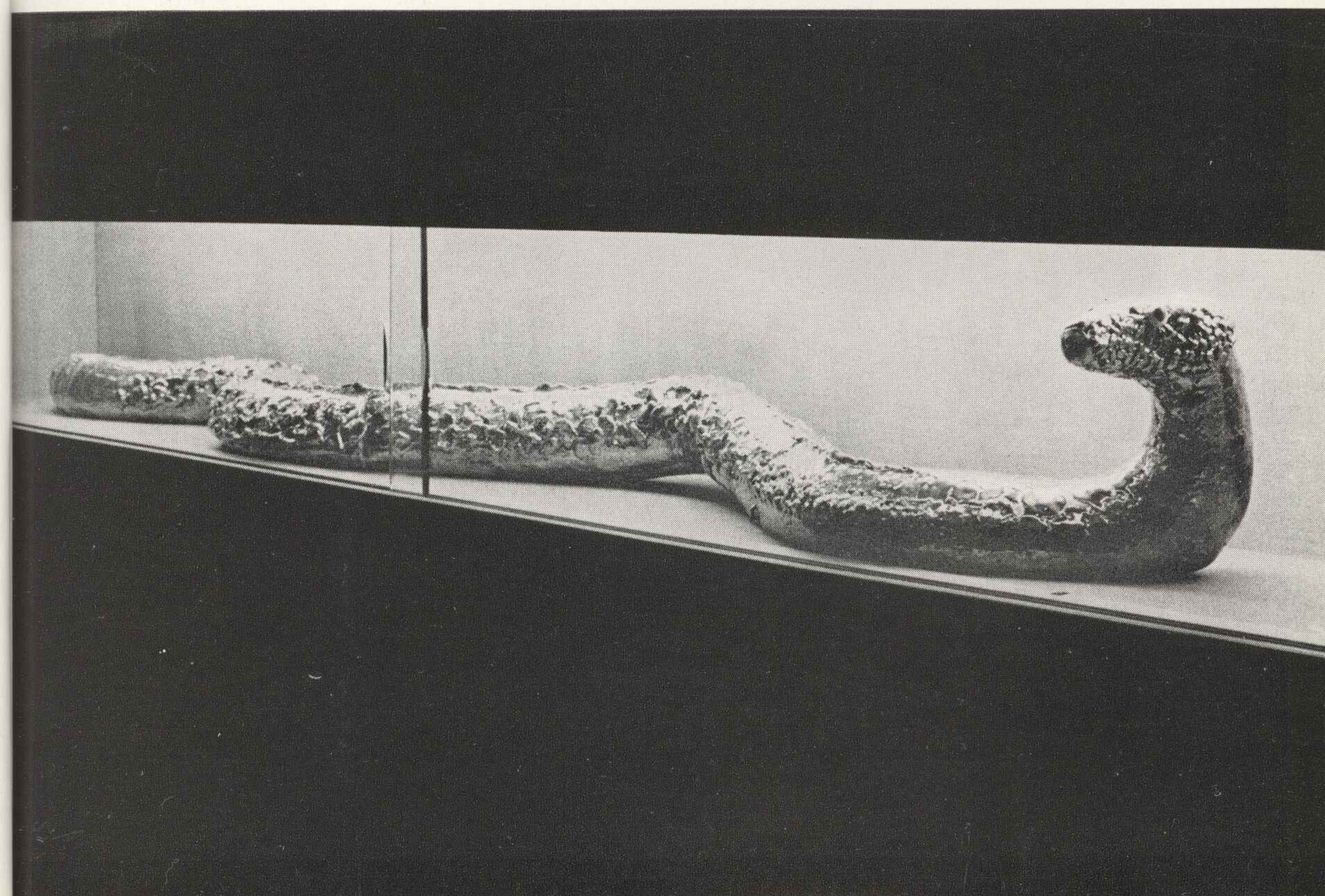
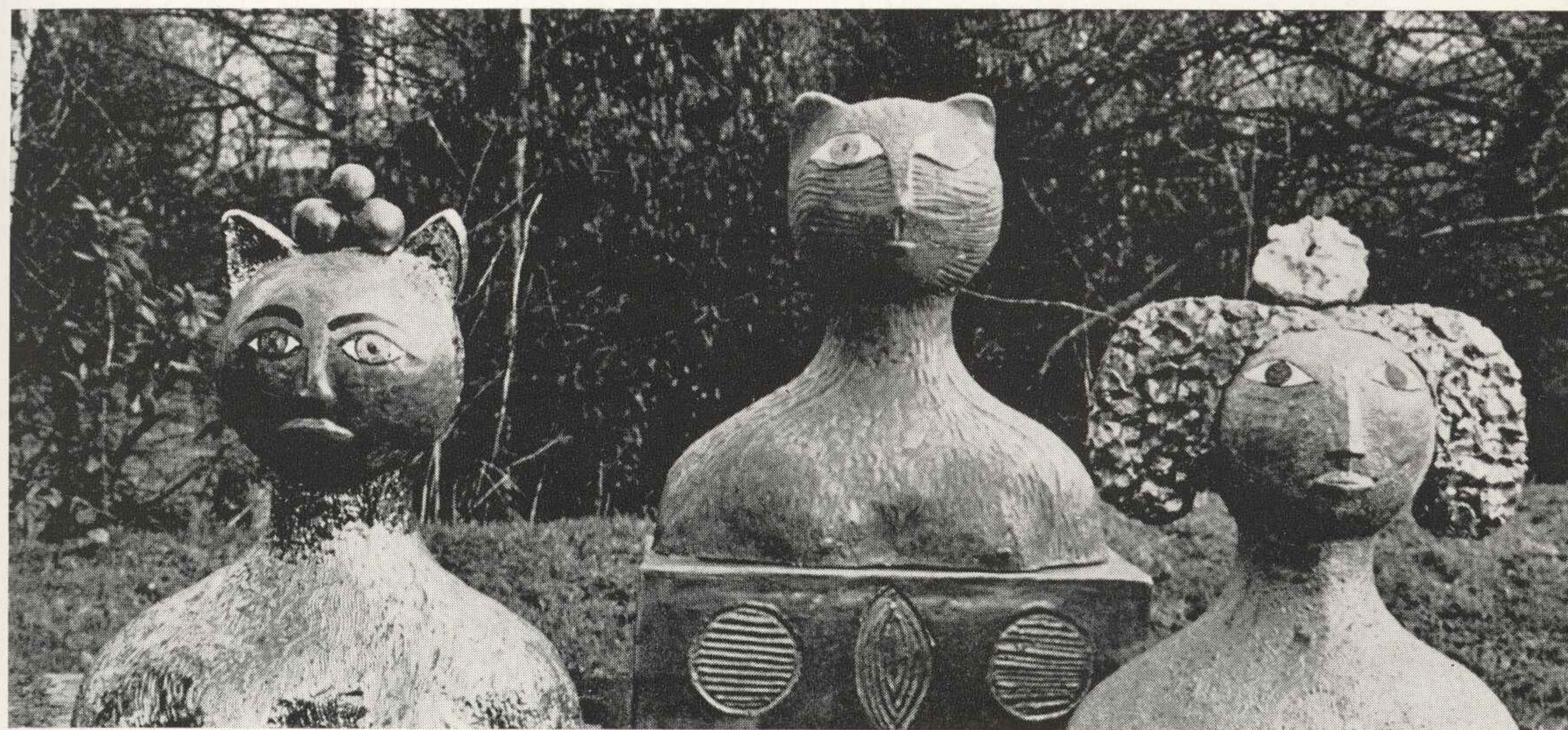

Sophie Nyns

Urodzona w Brukseli 9 kwietnia 1926 roku. Dyplom Państwowej Szkoły Architektury i Sztuk Dekoracyjnych, La Cambre, w Brukseli. Wystawy grupowe w Bogocie, Oslo, Amsterdamie, Faenzy, Berlinie, Buenos Aires i Marsylii. Wystawy indywidualne w 1956 w Galerii Albert I; w 1964/66 w Galerii Angle Aigu; w 1967 w Galerii Vanderborght. Prace w Kursaal w Ostendzie, w Cirque Royal w Brukseli, w Uniwersytecie Gandawskim i w budynku R.R.T. w Wavre. Prace w muzeach w Belgii i w Niemczech.

« Nie wiem dlaczego robię taką ceramikę, jaka jest. Wiem tylko tyle, że pragnę, żebym choć przez jedną, krótką chwilę mogła wygnąć zmatrwienia i Wielki Strach. »

Sophie Nyns

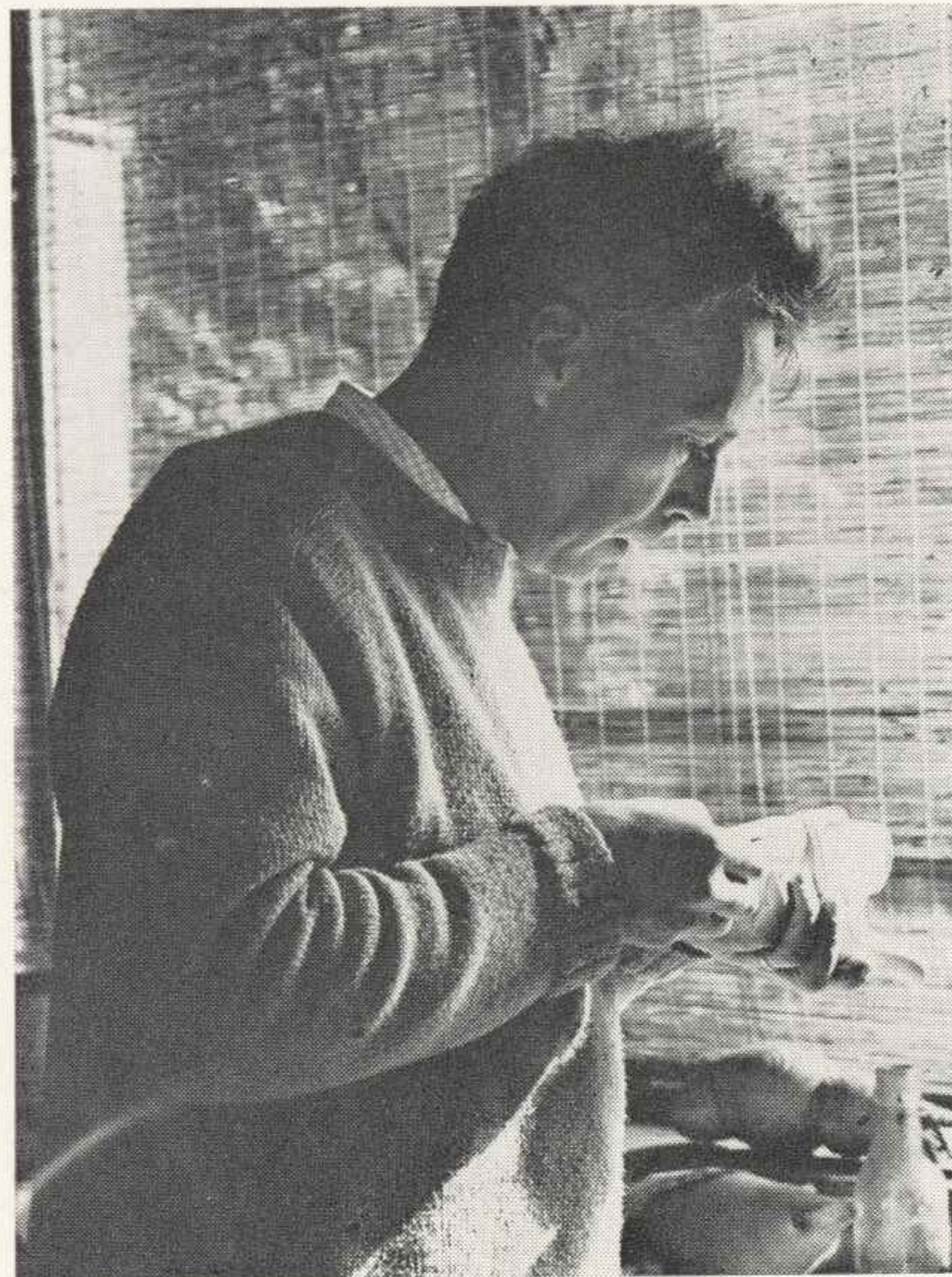
Yves Rhayé

Urodzony w Ostendzie 22 stycznia 1936 roku. Studia ASP w Gandawie 1952-60. W 1960 roku był członkiem grupy Cyanuur i pracował jako projektant dla różnych zakładów ceramicznych. Od 1962 roku brał udział w kilku wystawach w Ostendzie, Brukseli, Gandawie, Rijera, Dubrowniku, Grazu i otrzymał honorowe wyróżnienie Nagrodą miasta Knokke. Dzieła w kilku muzeów Europy i Afryki.

« Jeżeli ludzkość obciążona ślepym losem, uderza szaleńczo w mury naszego milczenia, powinniśmy uważać, ażeby pramateriał nie odpowiedział nam. Szukać troskliwie znaków w sercu ziarna zboża i u stóp drzewa... Daremnie szukam sposobu przekształcenia człowieka. Zjednoczone ze skałami i falami, trzy punkty równowagi podtrzymują tarczę słoneczną — symbol albo znak powszechnego promieniowania. »

Yves Rhayé

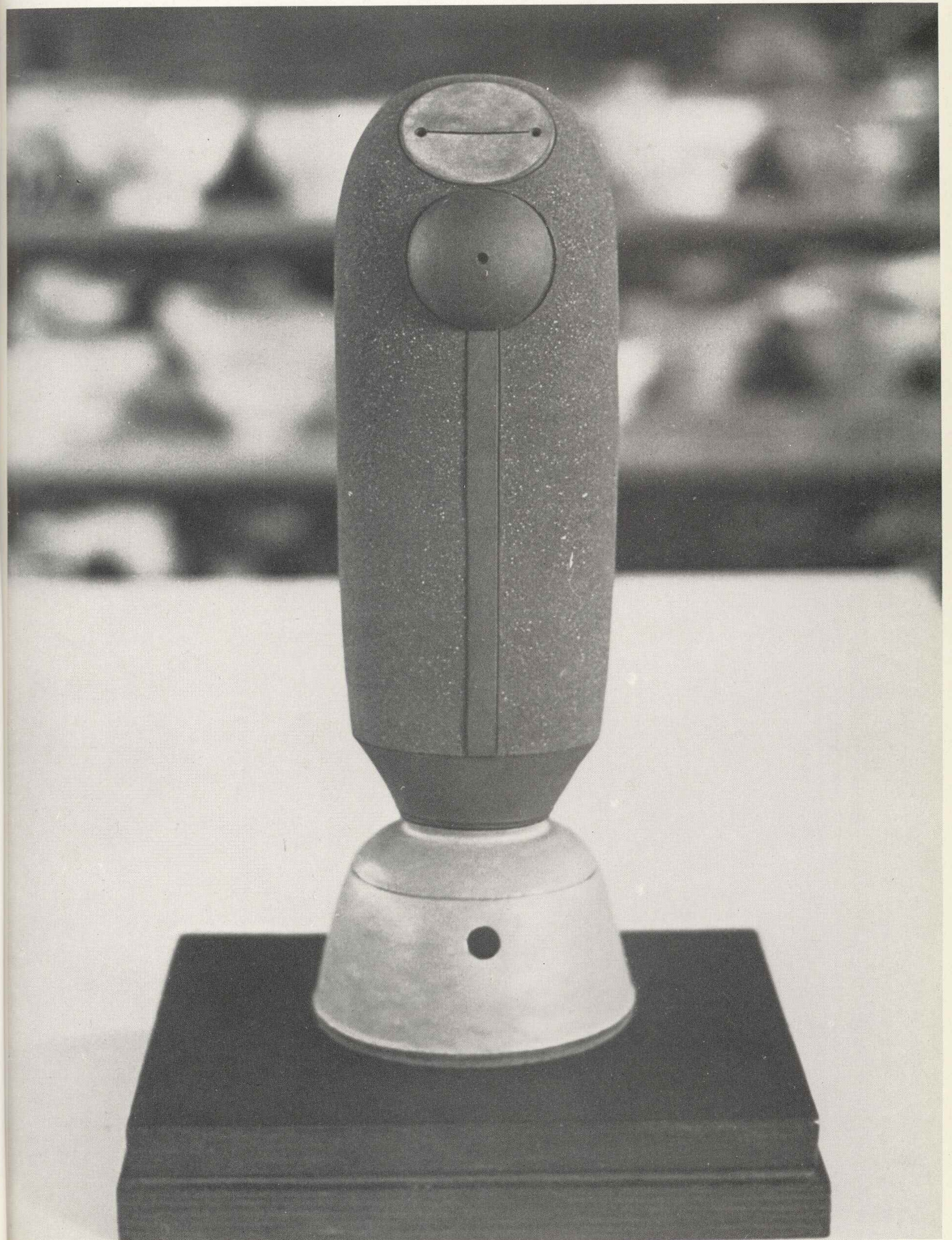
Jan van de Kerckhove

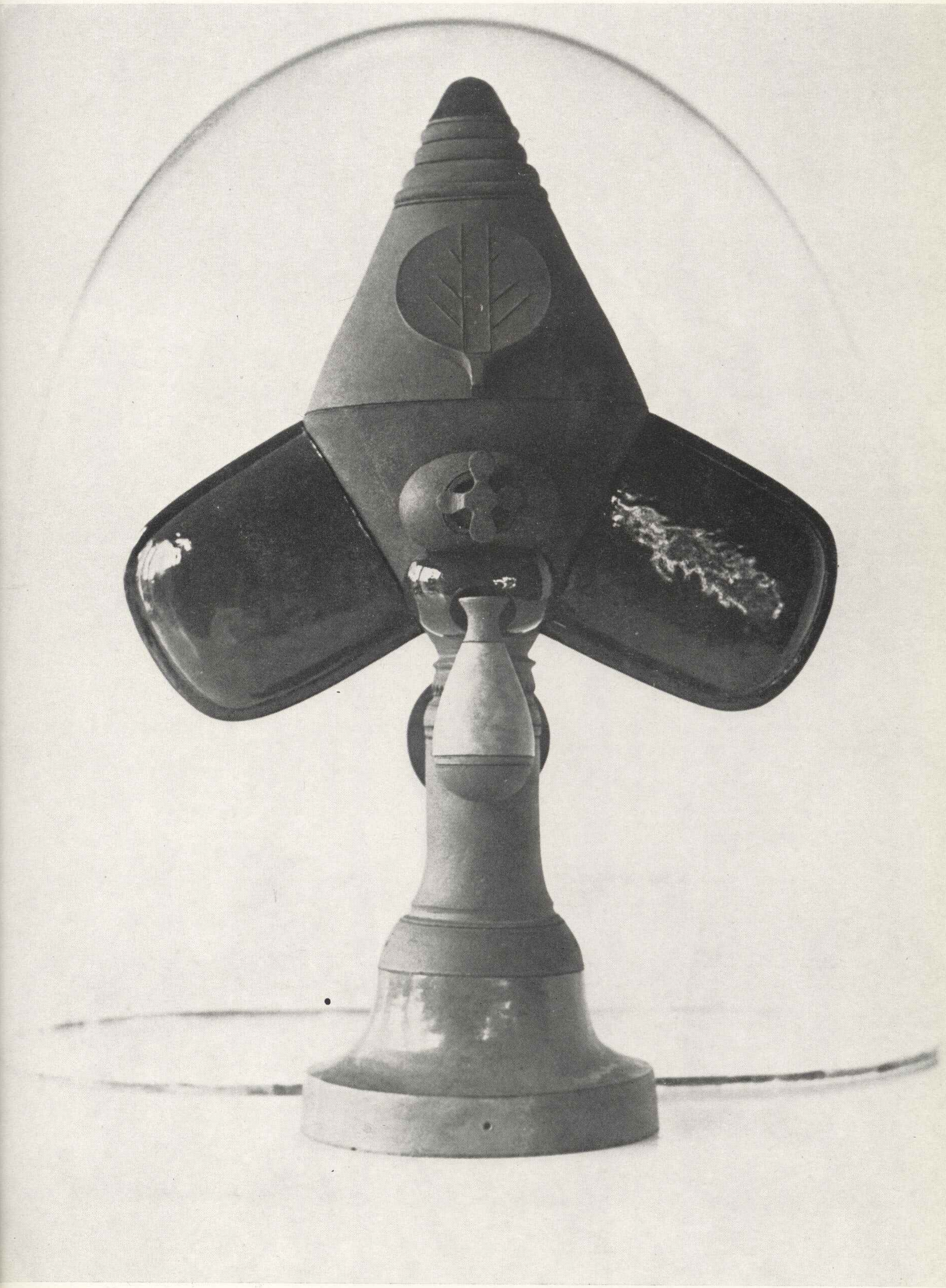
Urodzony w Courtrai 30 listopada 1927 roku. Wyższe wykształcenie humanistyczne. Wykładowca Akademii w Courtrai. Wystawy indywidualne m. in. w Courtrai i Brugii, Berlinie, Monzy, Delft, Monachium i Brukseli. Złoty Medal na Światowej Wystawie w Brukseli w 1958r. W 1958 w Faenzy Nagroda Biura Turystyki z Rawenny. Prace w kolekcjach prywatnych i państwowych m. in. w Belgii, Francji i Brazylii.

« Człowiek powinien przystępować do ceramiki jak do klejnotu. Posiada ona własny, szczególny, dający się przedstawić charakter; nie nadaje się do powiększania ani do transpozycji w innych materiałach. Budowanie formy jest podobne do budowania zabawki. Jest kwitnące, barwne, pogodne, marzycielskie i ciągle nowe, dalekie od smutku życia, lecz szczelnie nim wypełnione. Same w sobie formy są czyste, mocne i autentyczne. (Byłem uderzony autentycznością każdego dzieła sztuki).

Nieorganiczne w punkcie wyjściowym- przekształcone w organiczne. Bez względu na to, jak spokojne są formy, pozostają one fantastyczne, także dla tego, że zewnętrzne dostojęstwo graweruje się na formie, albo z niej wyrasta; zewnętrzne dostojęstwo także w swej barwie stanowi integrującą część formy; o kolorze nie myśli się na końcu, kolory nie są ubieraniem, odziewaniem, okrywaniem. Kolory są połączeniem akcentu, ożywieniem skromnym, bez dążenia wszystkimi siłami do efektu i patynowania. »

Jan van de Kerckhove

Vermeersch

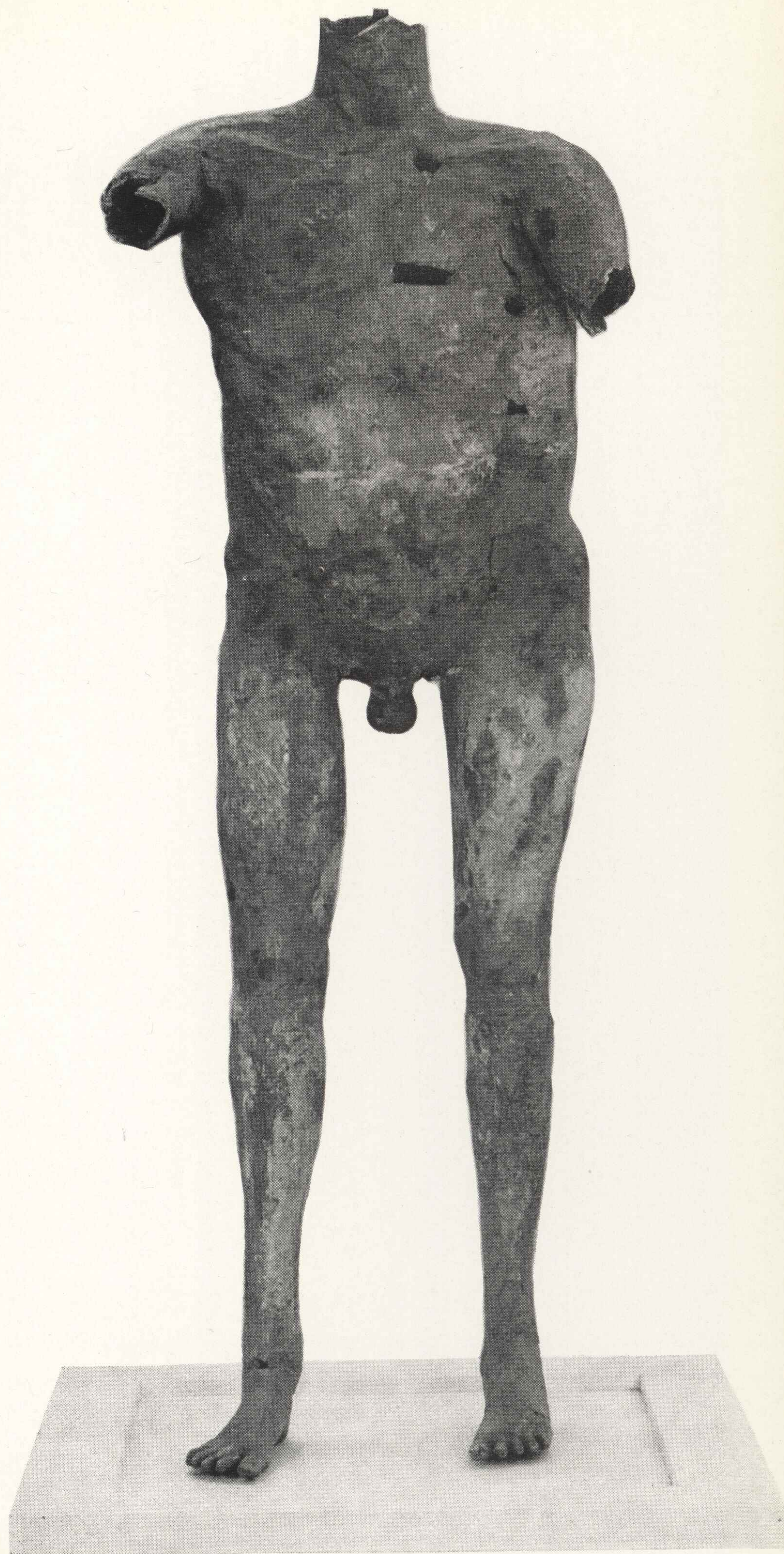
Vermeersch jest twórcą niestrudzonym który bez ustanku przeciwstawiał się rzeczom możliwym w obecnej epoce, szukając drogi do przekroczenia przyśłości.

Teraz, kiedy zdecydowanie wkroczył do świata swych nieodpartych snów, wypełnił go stworzeniami których nikt nigdy nie będzie mógł nazwać dziełami, rzeźbami czy pomnikami bo stworzenia te nie zniósłoby ubioru literackiej bezsilności.

Jedynym możliwym sposobem pozwalającym ich wycucie i zrozumienie jest konieczność wyobrażenia sobie ich narodziny i rozwój, począwszy od stóp, od ich tworzywa wywodzącego się z ziemi... źródła ich radości życia.

Zobaczyć je znaczy być wśród nich, wolnym i beztroskim jak dziecko, wyzbyte ociążałości i pozy, z rękami wolnymi od więzów, żeby wreszcie wyczuć do głębi sens życia... ich życia. Uszczęśliwiają nas, wyzwalają z szarej codzienności i w końcu wywołują te sny żywotne : niedoścignioną prawdę naszego istnienia.

A. Vanhaecke

ceramika użytkowa i zdobnicza

Pierre Culot
101 Garnki i kwadratowe półmiski (piaskowiec)

Antoine de Vinck
102 Garnki ze słonego piaskowca

Simon du Chastel
103 Elementy ogrodowe
104 Wazony

Francis Dufey
105 Kształty

Victor Goyvaerts
106 Puchary i talerze

Noël Jacques
107 Wazony

Maurice Joly
108 Wazony

Antonio Lampecco
109 Serwis do likieru
110 Wazony i puchary
111 Mobil
112 Serwis

Agnès Leplae
113 Kościół w górach (mozaika)

Camille-Marie Majerus
114 Butelki
115 Półmiski do sałaty
116 Wazony
117 Pudełka na cukierki
118 Talerz na ciasto

Mirko Orlandini
119 Wazony

Octaaf Landuyt
120 Wazony i puchary

Atelier de Dour

Marie-Henriette Bataille i Thérèse Bataille

121 Puchary i czarki
Thérèse Bataille
122 Puchar

Claire Lambert
123 Kobieta z dzieckiem

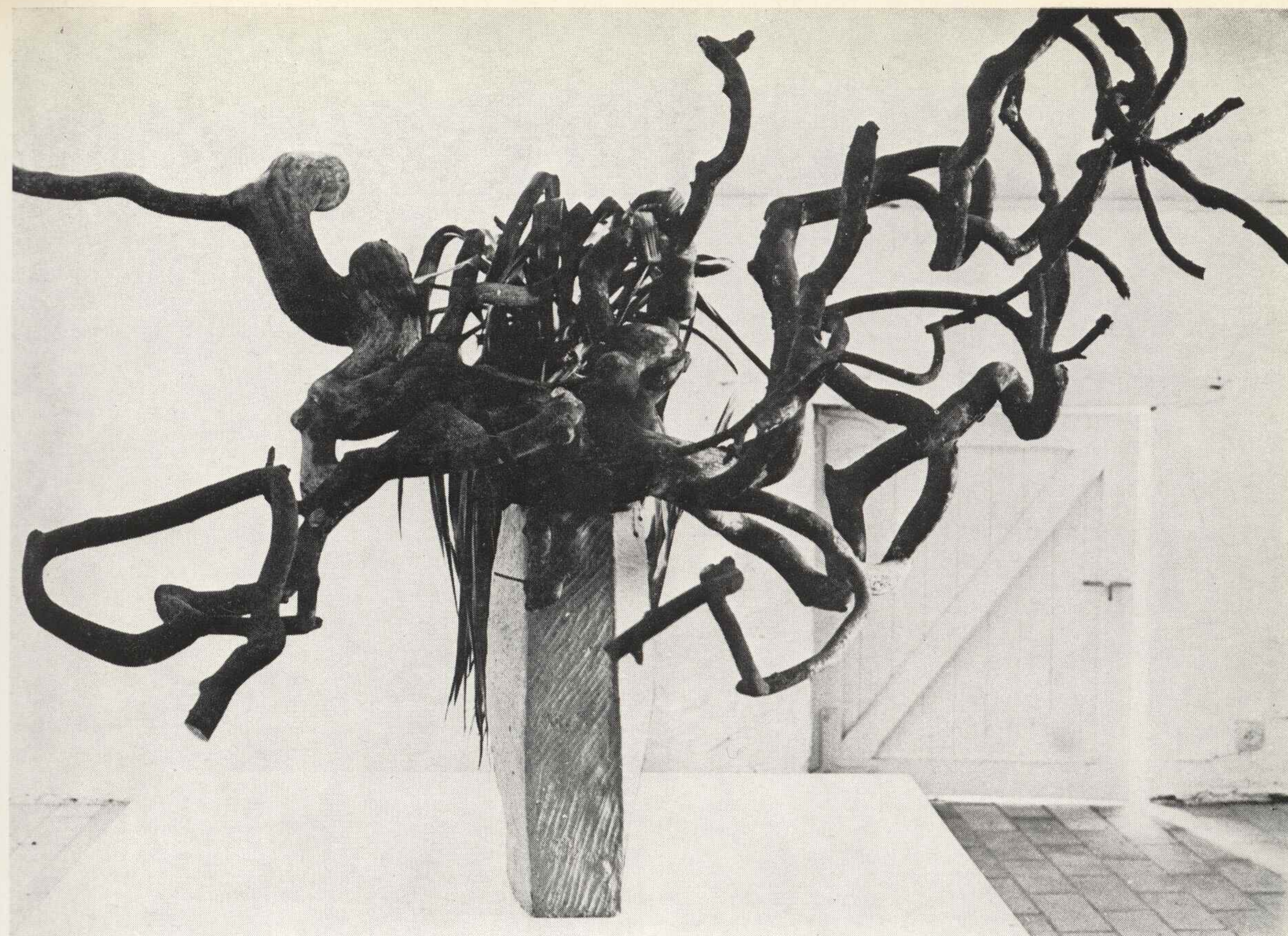
Paul Timper

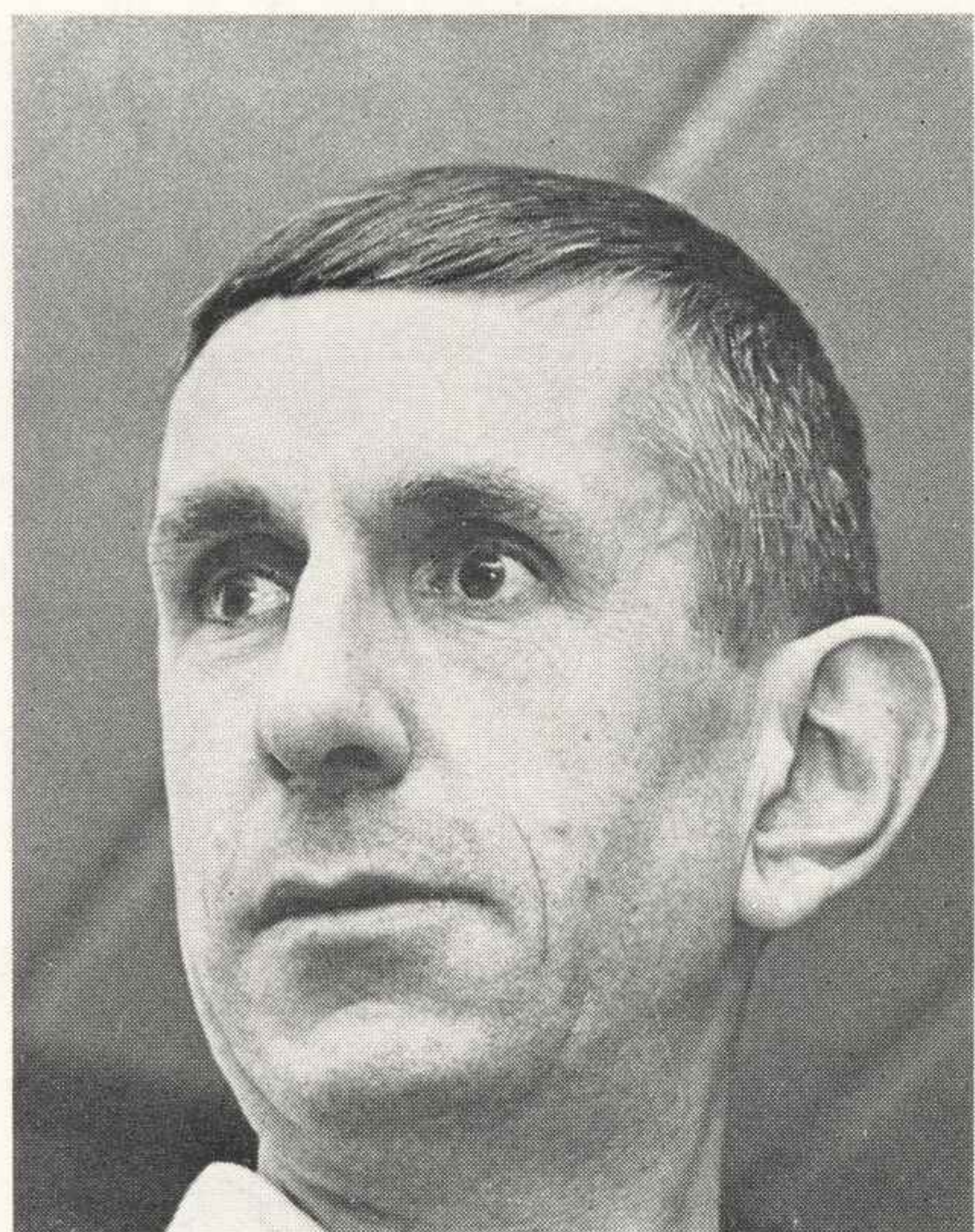
124 Sowa
125 Talerz

Pierre Culot

Urodzony w 1938 roku w Malmédy. Studiował ceramikę w Szkole Rzemiosł Artystycznych w Maredsous. Studia sztuk plastycznych w Państwowej Szkole Architektury i Sztuk Dekoracyjnych. Pracował z Antoinem de Vinck i angielsko-japońskim ceramikiem Bernardem Leach w Anglii. Kilka wystaw w Belgii i innych krajach (Francja, Szwajcaria i Afryka poudniowa). Prace w Muzeum w Zurichu, w Anglii, w Muzeum Miasta i Wsi w Groningen, w Vallauris, w Faenza i w Amsterdamkim Stedelijk Museum. Dekorował kilka nowoczesnych budynków. Nagrody w Faenzy w 1967 i w Vallauris w 1968. W roku 1970, zostaje wybrany przez Citroën-Francja dla zrealizowania noworocznego międzynarodowego prezentu firmowego. Organizuje w 1971 objazdową wystawę osobistą w Holandii.

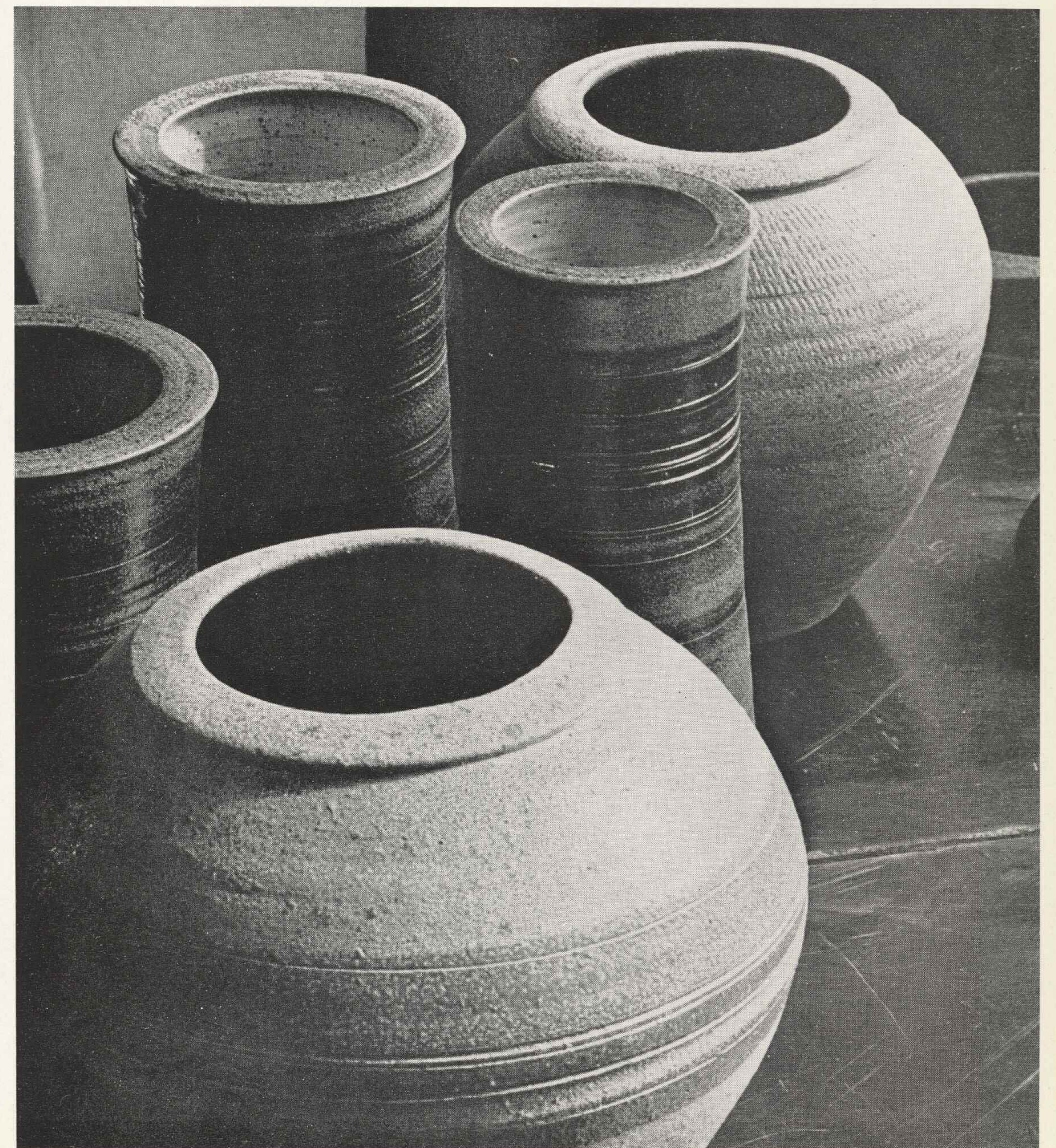

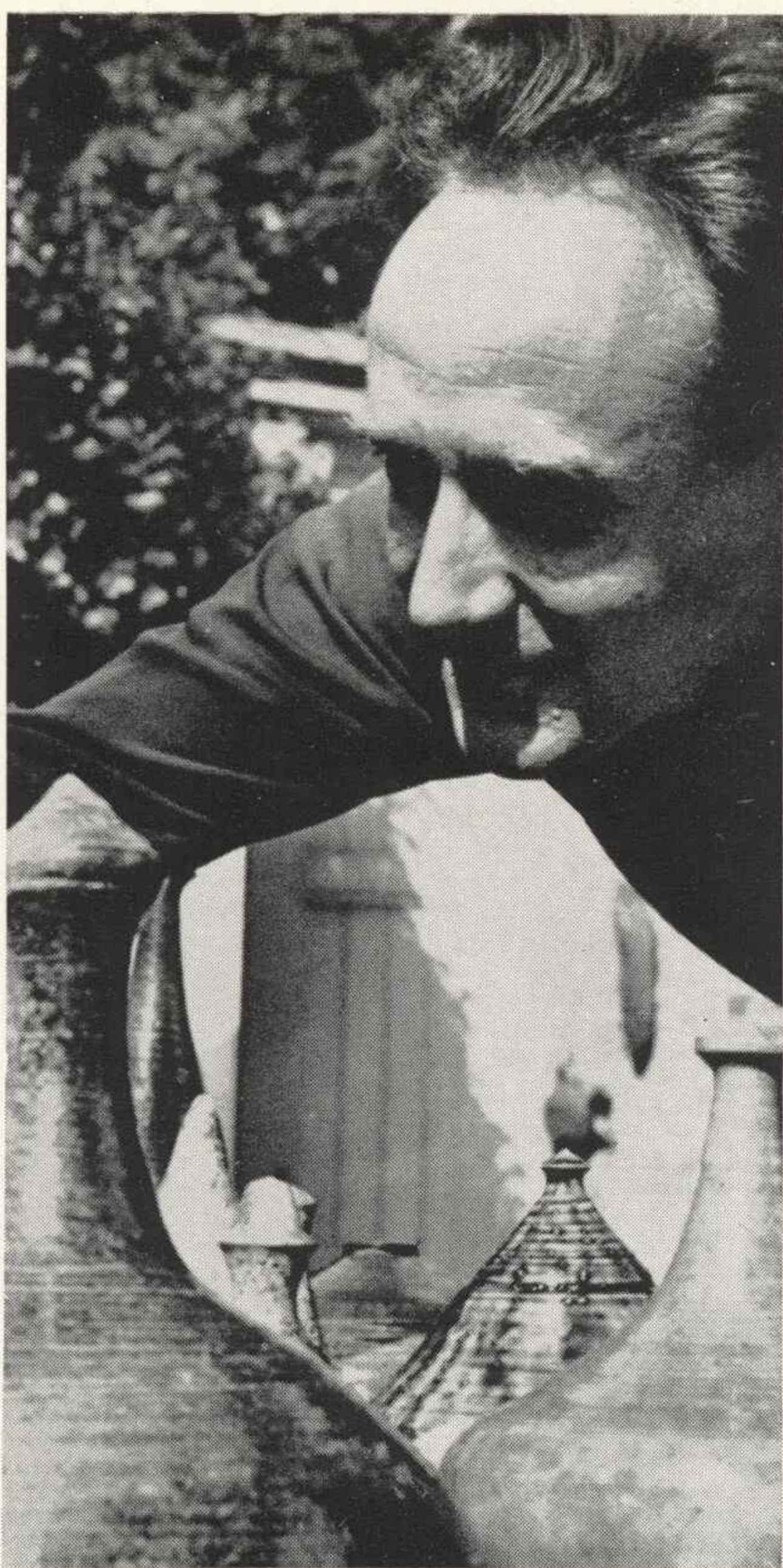

Antoine de Vinck

« Ręczne formowanie ceramiki użytkowej i funkcjonalnej wymaga pracy jak na ruchomej taśmie, i w ten sposób osiąga się kształt spontaniczny i doskonały. W takiej serii trafiają się pojedyncze okazy i stanowią jej punkt szczytowy. Te okazy są indywidualizowane drogą emaliowania w piecu garncarskim, opalanym drzewem. Próby przeprowadzone z gliną, glazurowaniem gliną garncarską i emalią umożliwiły stworzenie wielkiej ilości kolorów i dostosowanie ich, w każdym przypadku, do odpowiedniej formy i funkcji. »

Antoine de Vinck

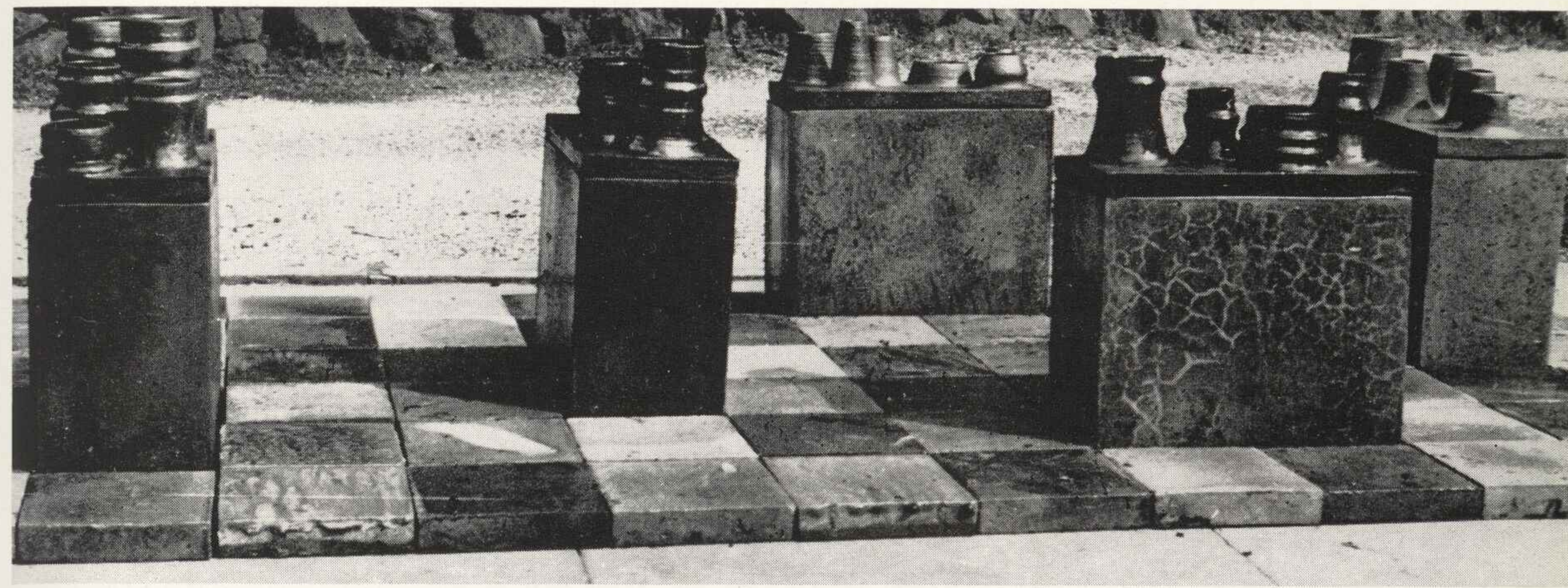

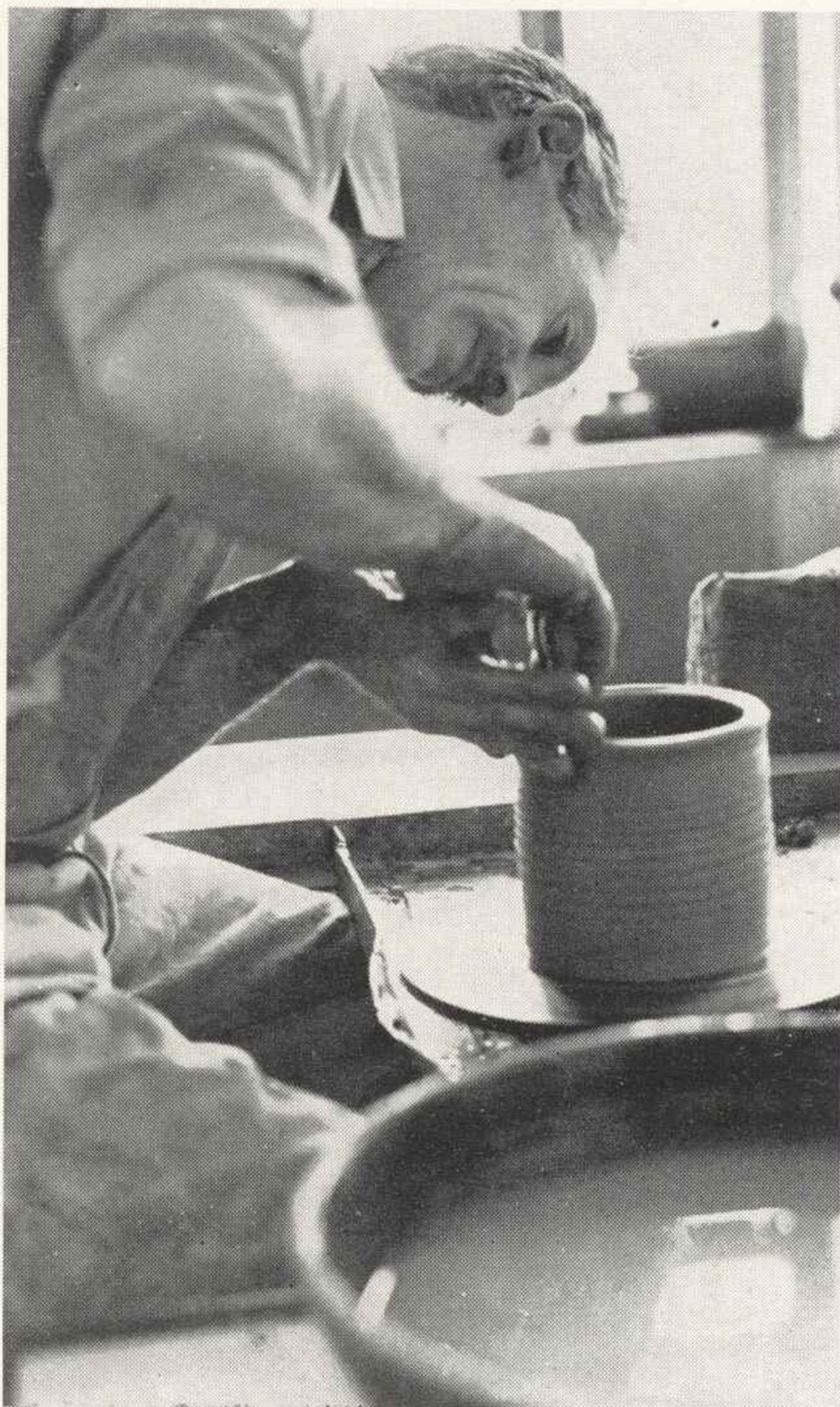
Simon du Chastel

Urodzony w roku 1926. Terminował jako ceramik i tokarz we Francji i w Belgii. Tworzy własną emalię z popiołu drzewnego, tlenków itd. Wypala w piecu elektrycznym, i w piecu opalanym drzewem z wracającym płomieniem. Tworzy głównie dzieła dekoracyjne, wazy, dzbanki, wazony, ścienne paneau dla architektury wewnętrznej i zewnętrznej. Liczne wystawy w Belgii i zagranicą.

« Egipskie groby. Zwiertzałe ślady starożytnych kultur wysp greckich. Gliniane wioski na skraju Sahary z jej studniami migotanie oczu wody. Jazz i żywiołowe tańce nowo-orleańskie. Wzrok jakiejś twarzy. Godzina szczęścia. Elementy życia i ich nieskończona różnorodność, które nas podniecają i inspirują. Czyż nie moglibyśmy spróbować wyrazić ich w odpowiedniej i dlatego zmieniającej się formie ? Nieograniczona plastyczność gliny — tworzywa skromnego, a jednak bogatego — i dzikie kaprysy płomieni — czyż nie są cudownymi środkami tego poszukiwania wyrazu ? ».

Simon du Chastel

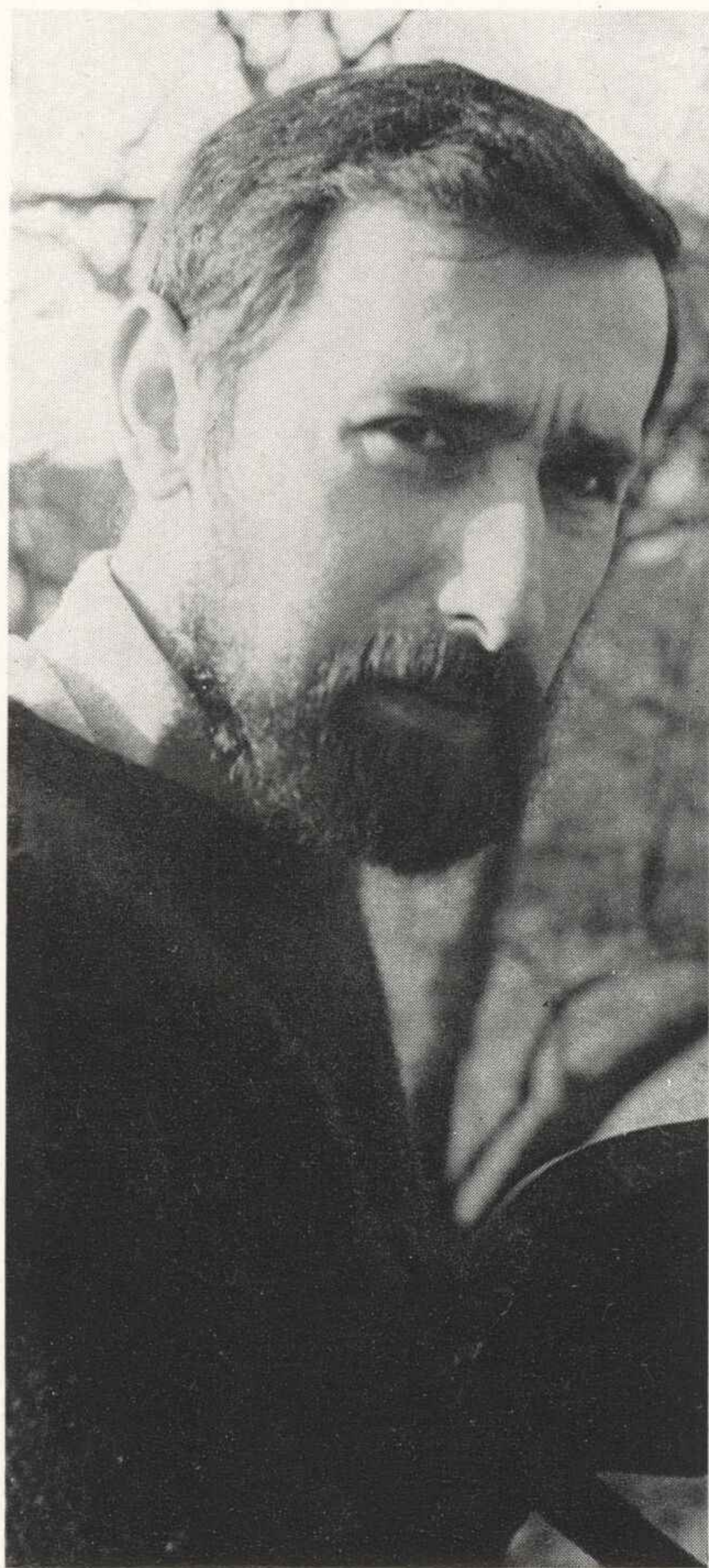

Francis Dufey

Urodzony 7 października 1923. Po ukończeniu gimnazium, studiuje historię sztuki i przez cztery lata ceramikę w pracowni profesora Pierre Caille.

Następnie jest powołany na stanowisko profesora ceramiki w szkole sztuk pięknych w Saint-Josse-ten-Noode. Bierze udział w wielu wystawach w kraju i za granicę. Jedna z jego prac została nabyta przez Królewskie Muzeum Historii i Sztuki, w Brukseli.

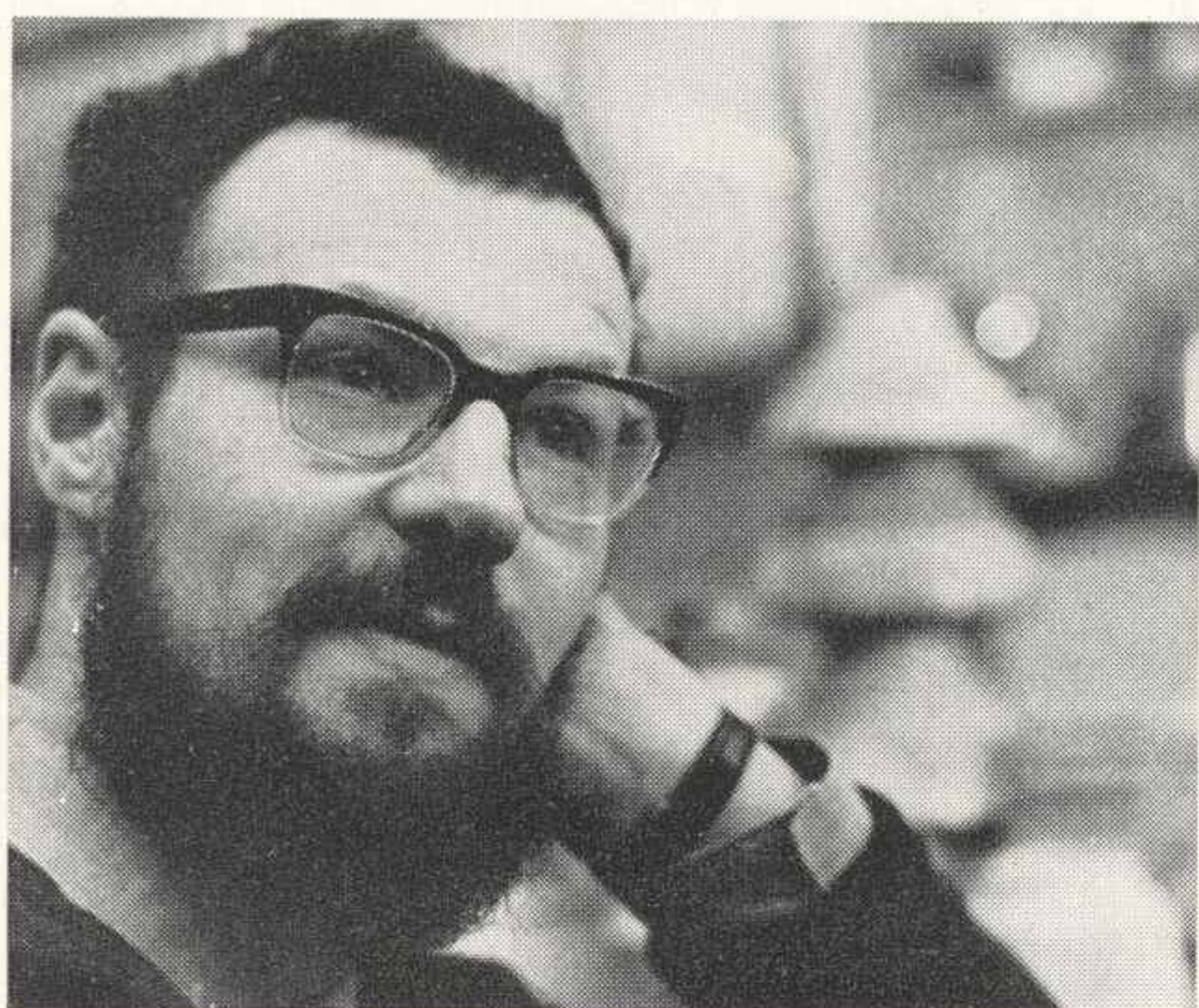
Victor Goyvaerts

Uczeń Pierre Caille i absolwent Państwowej Szkoły Architektury i Sztuk Dekoracyjnych « La Cambre », w Brukseli. Odczytał podróż do Finlandii i Skandynawii, gdzie pracował pod kierunkiem wybitnych ceramików tych krajów. Uczestniczył w wystawach grupowych w Belgii i za granicą. Kilka wystaw indywidualnych.

« Ceramika ujarzmiła mnie już w dzieciństwie i w ten sposób stała się moim zawodem. Gлина, ogień, glazura są środkami, ale punktem wyjścia wszelkiego tworzenia jest funkcjonalność każdego dzieła. Przy tworzeniu przedmiotów użytkowych trzeba należycie rozważyć pojemność, kształt, kolor, temperaturę, glazurowania i wypalania : przy elemencie zdobniczym wszystkie te aspekty oraz ich integrację i wzajemny stosunek. Sztuka dla sztuki jest nonsensem. Każdy przedmiot powinien mieć rację swego istnienia, stąd umiar i prostota moich dzieł. »

Victor Goyvaerts

Noël Jacques

Urodzony 16 grudnia 1937 roku. Studjuje ceramikę w Maredsous, w Państwowej Szkole Architektury i Sztuk Dekoracyjnych, La Cambre, w Brukseli. W pracowniach we Francji i w Hiszpanii (z Artigasem). Wystawy w Belgii i za granicą.

« Aby człowiek, gdy mówi znajdował wyraz w słowach. Obrazy, symbole, wizje przedstawione słowami odgrywają rolę wówczas, jeśli człowiek wybrał je z własnej woli, a nie ukradł albo kupił je w modnym opakowaniu. To samo stosuje się do nas : nasz garnek świadczy o nas. Jest częścią nas samych : ponad wszelkimi tradycjami i, niekiedy, ponad wszystkimi wpływami. Ziemia i woda i ogień z których garnek jest zrobiony, należą do nas także w głębokiej i rozległej znajomości rzeczy. »

Noël Jacques

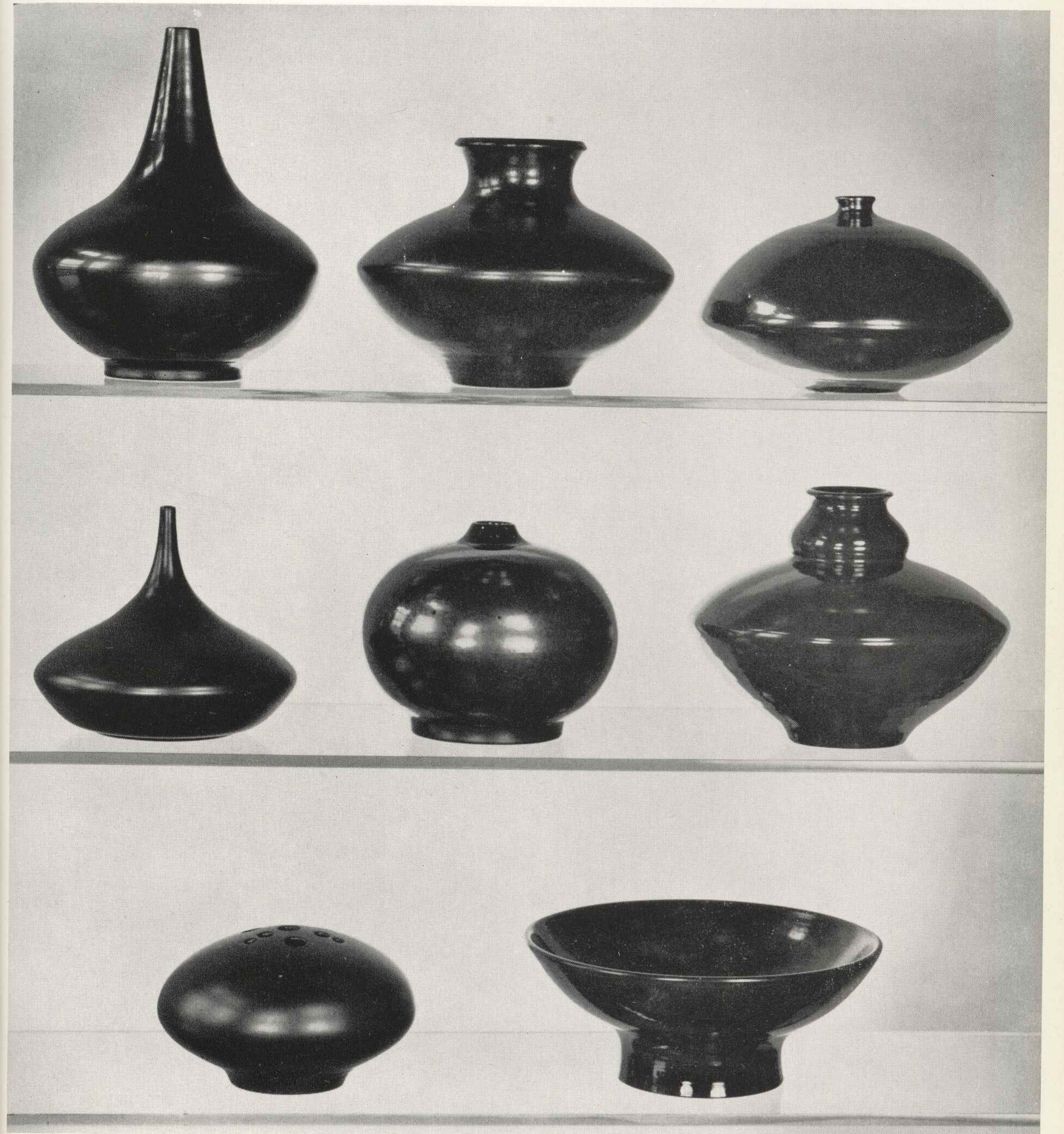
Maurice Joly

Urodzony 10 lutego 1941. Laureat nagrody pierwszego stopnia Wyższej Szkoły Architektury i Sztuk Wizualnych (pracownia profesora Pierre Caille).

Bierze udział w wystawach w Belgii, we Włoszech, w Jugosławii, w Hiszpanii, w Niemczech oraz w Południowej Afryce. Stypendysta Ministerstwa Spraw Zagranicznych Finlandii i « Swedish Institute for Cultural Relations » w Szwecji. Dzieła Maurice Joly zostały nabyte przez Państwo i Muzeum Narodowe w Cape Town.

« Ceramika ? Cenna okazja wzbogacającą świat wizualny naszych uczuć i wzruszeń. Sztuka bardzo trudna do określenia w trakcie powstawania dająca rezultaty będące wynikiem przypadku a jednocześnie wymagająca całkowitego wyzbycia się przypadkowości. Skromność i natężenie form, materii i emalii, harmonia i kontrast, ornament zrodzony z dzieła wtopionego w przestrzeń; wszystkie te elementy i wartości plastyczne, które przez swą specyficzną technikę muszą się poddać i podporządkować płomieniom. Tak można określić tą wspaniałą awanturę dla oczu, uczuć i wzruszeń. »

Maurice Joly

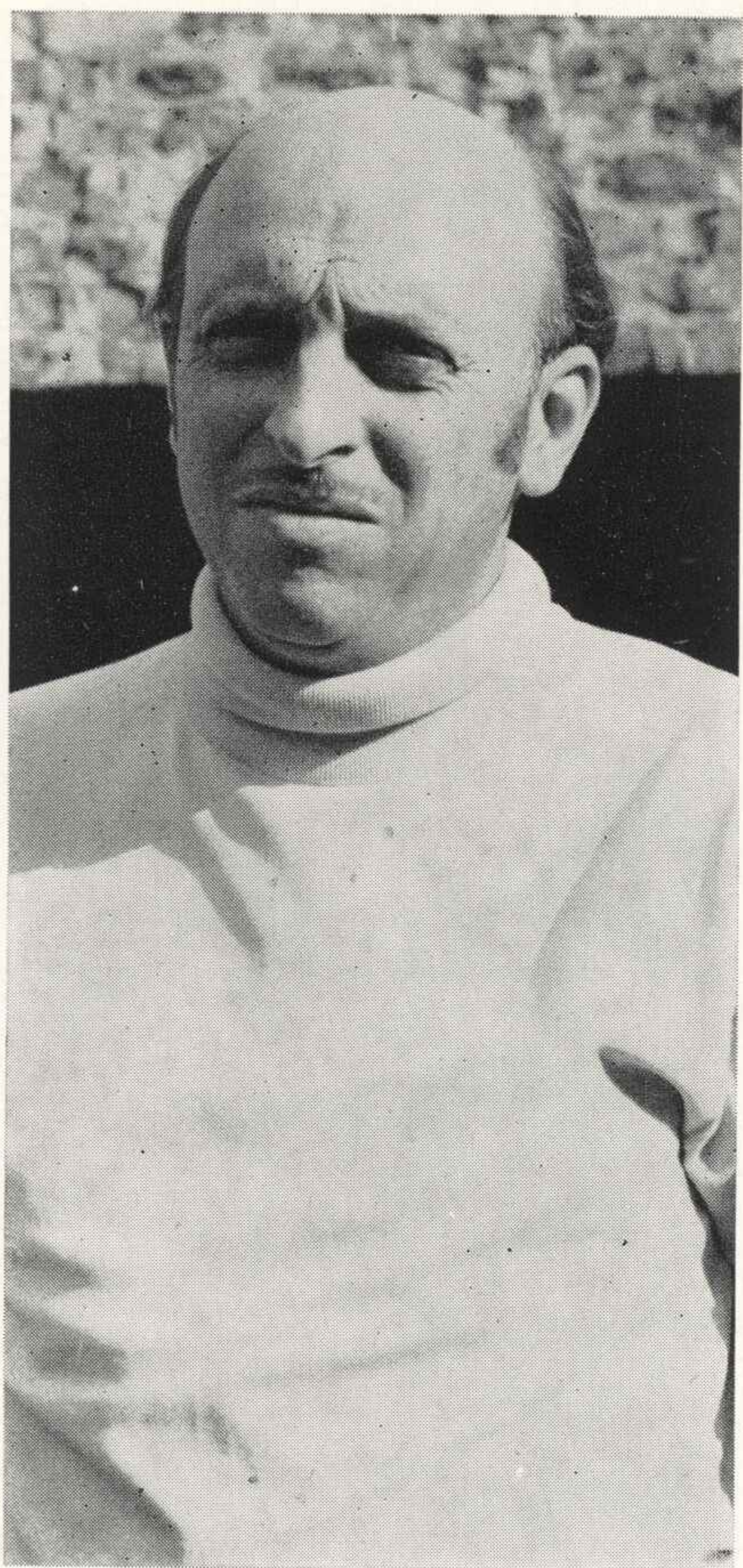
Antonio Lampecco

Urodzony 3 sierpnia 1932 roku w Minnucciano (prowincja Lukka) we Włoszech. Mieszka od 20 lat w Belgii. Uprawia ceramikę użytkową. Terminował 6 lat : 4 we Włoszech i 2 w Belgii. Ponad 12 lat był kierownikiem pracowni artystycznej w Maredsous, Wystawy międzynarodowe ceramiki w Ostendzie, Kolonii, Berlinie, Florencji, Monachium, Montrealu, Nowym Jorku, Elisabethville, Blankenberge, Paryżu (sztuka kościelna), Pradze (Złoty Medal). III Nagroda w Monza. Prace w Belgijskich kolekcjach państwowych i muzeum Faenzy.

« Do tworzenia pięknych przedmiotów ceramicznych konieczne są ręce o nadzwyczaj delikatnym dotyku i, co najważniejsze, wrażliwe serce oraz ciągłe poszukiwanie nowych form. Sądzę, że dobry fachowiec jest w gruncie rzeczy prostym człowiekiem, i że odzwierciedla swoje wewnętrzne życie w swoim dziele. »

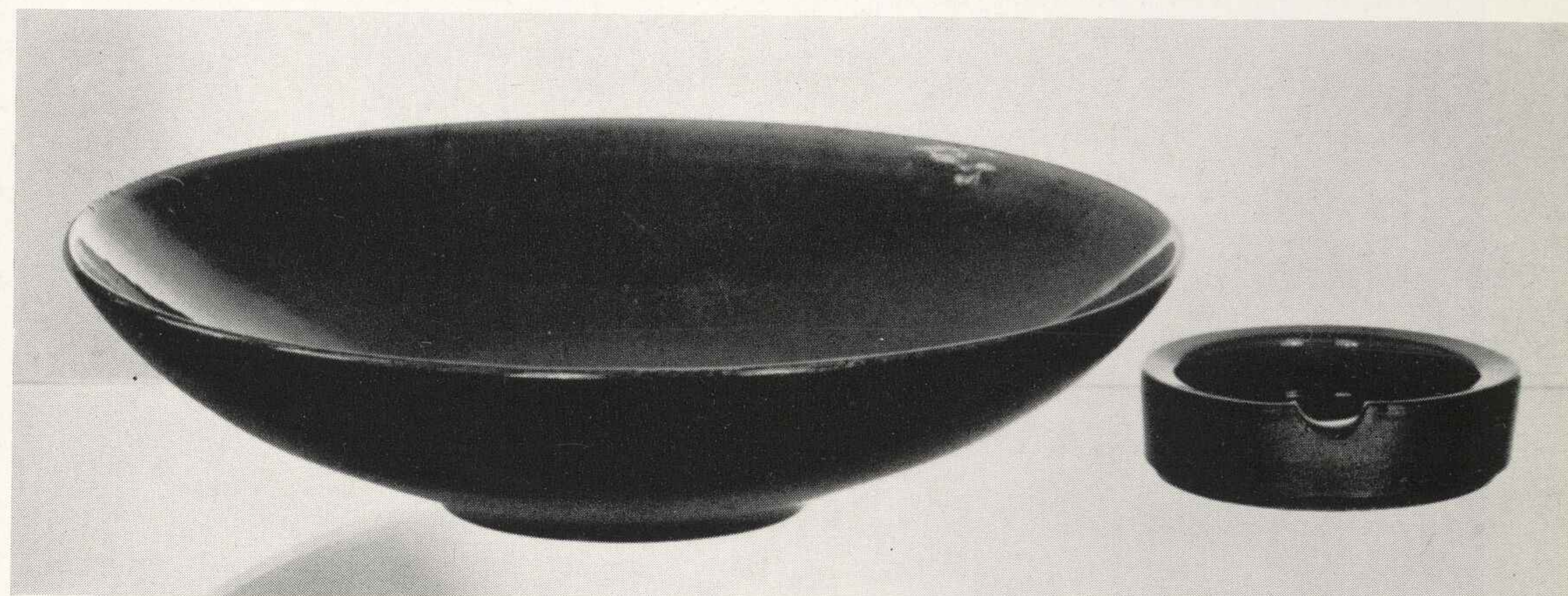
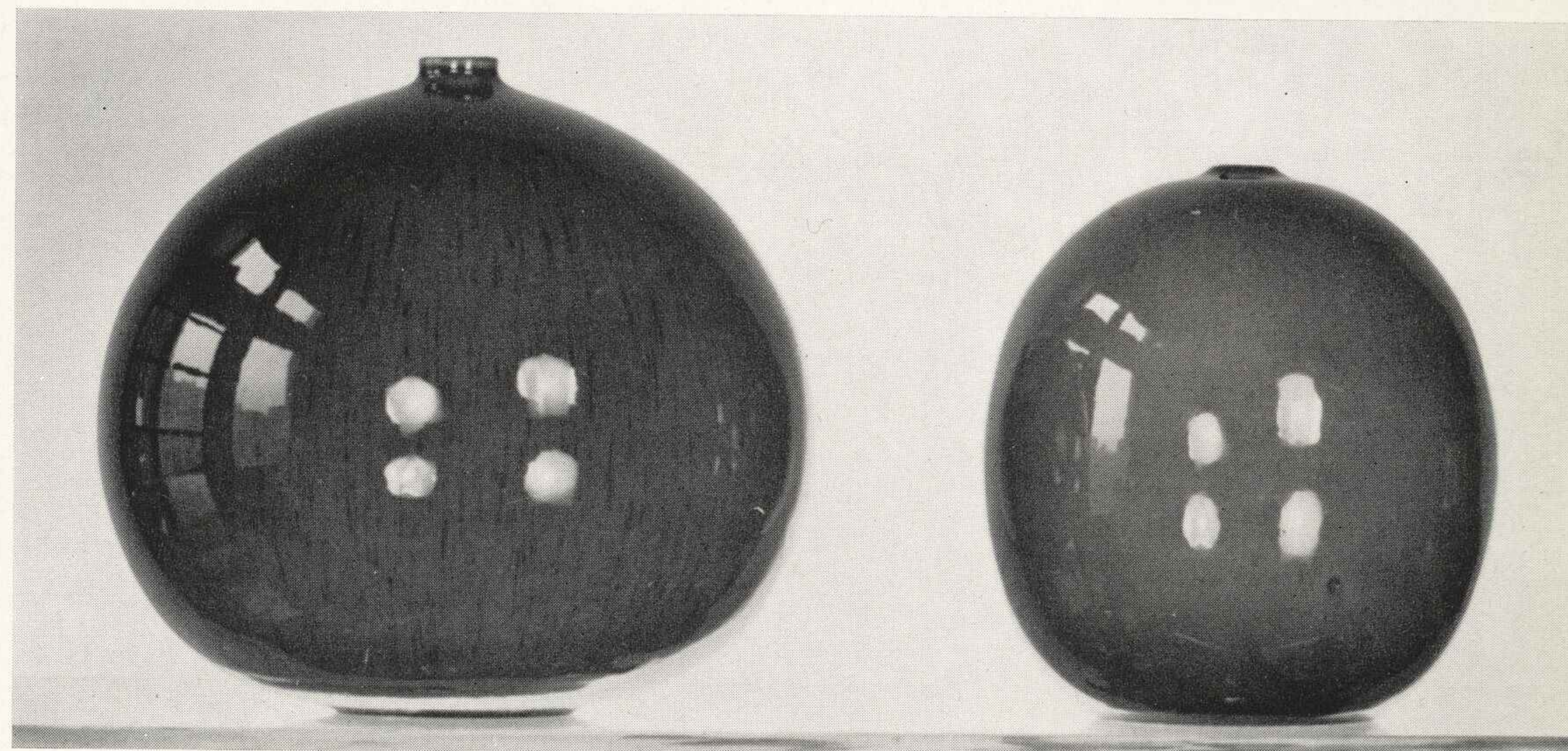
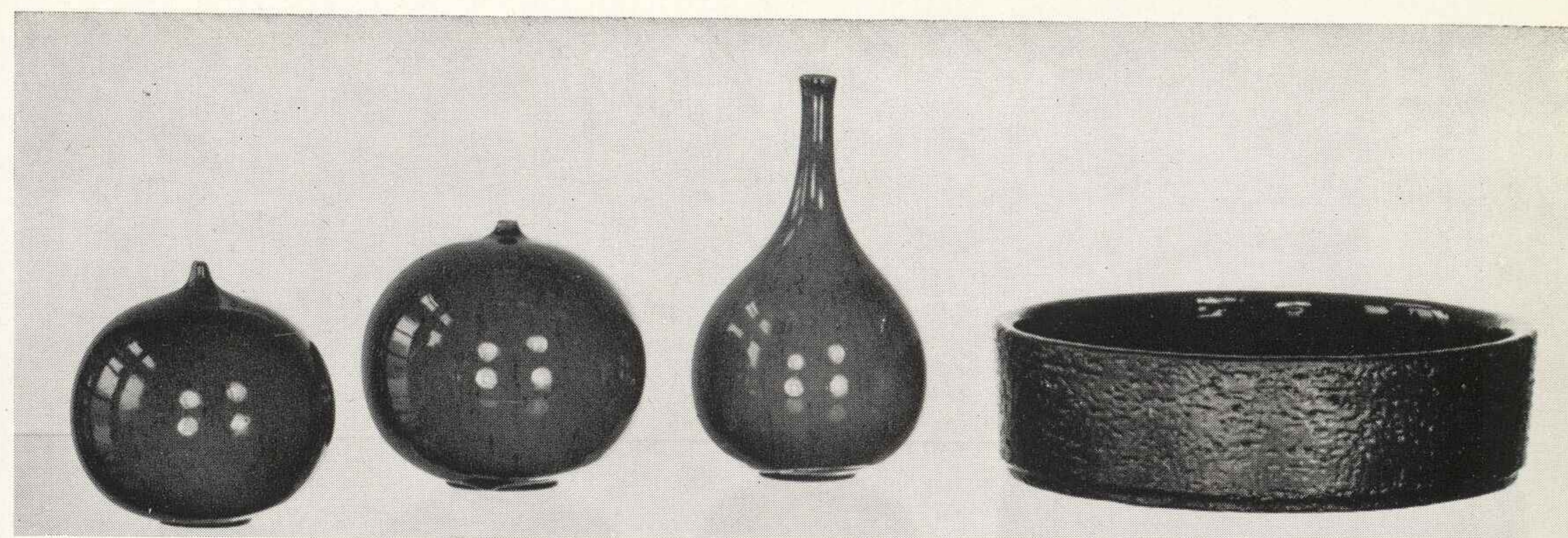
Antonio Lampecco

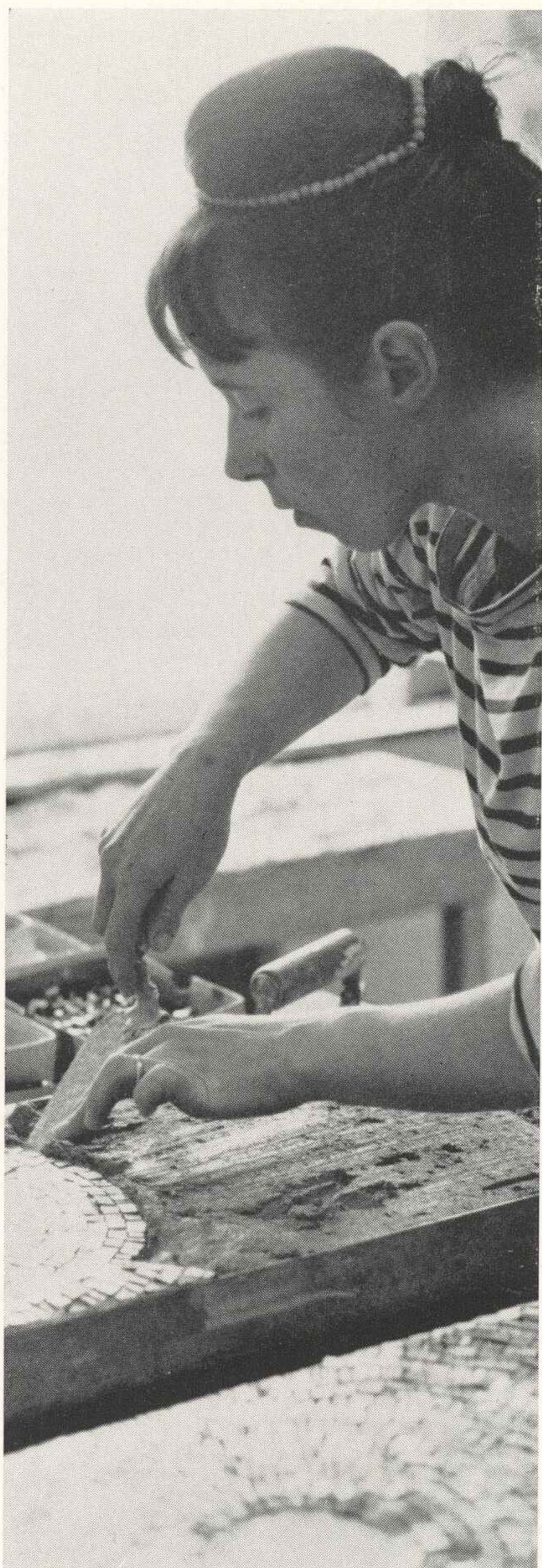

Octaaf Landuyt

Urodzony w Gandawie 26 grudnia 1922 roku. Studiował na Akademii Sztuk Pięknych w Courtrai. Nagroda « Jeune peinture belge » w 1953, międzynarodowa nagroda za prace czarno-białe w Lugano w 1956, Nagroda Wellera w São Paulo w 1957. Maluje, rysuje i uprawia litografię. Wykładowca rysunku w Courtrai i w Gandawie. Uczestniczył w wielu artystycznych wystawach w Belgii i za granicą. Prace w muzeum w Gandawie, Lugano, São Paulo i w « Museum of Modern Art » w Nowym Jorku.

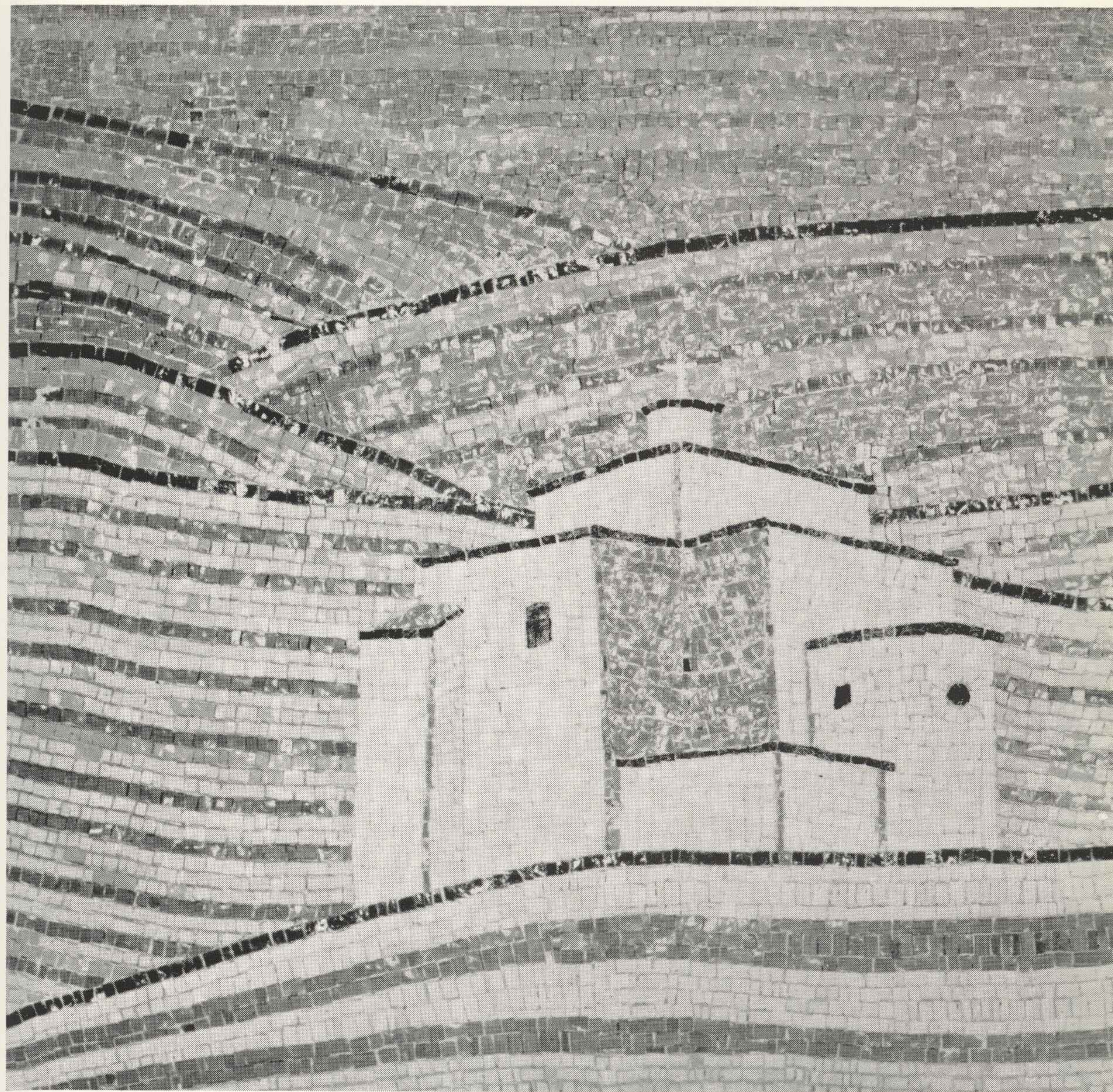

Agnès Leplae

Urodzona w Brukseli 27 września 1933 roku. Córka rzeźbiarza Charles Leplae. Uprawia malarstwo i ceramikę. Nauka ceramiki u Pierre Caille i w Państwowej Szkole Architektury i Sztuk Dekoracyjnych « La Cambre » w Brukseli. Dwa lata w Paryżu, lekcje mozaiki u malarza Severini. Kilka wystaw indywidualnych i grupowych w Belgii i za granicą. Prace w kolekcjach państwowych.

« Napisać dziesięć wierszy o mozaice i wytłumaczyć dlaczego ją robię, wydaje mi się prawie niemożliwe. Łatwiej byłoby opisać to na dwóch stronach, ale w każdym razie lubię tworzyć, właśnie jak każdy artysta, który kocha swoją sztukę. »

Agnès Leplae

Camille Majerus

Samouk, późno zaczęła uprawiać ceramikę, pracowała nad nią przez 12 lat, uczyła się w Château de Ratilly we Francji, u garncarzy w Burgundii i u ceramika w Prowansji. Brała udział w różnych wystawach w Belgii i innych krajach z dziełami jej własnej pracowni. Różne prace w zbiorach państwowych.

« Nauczyłam się, jak robić przedmioty ceramiczne, ponieważ je kocham. Dla mnie błyszczy jedno nazwisko : Anne Ganger, Powiedziała ona : w ceramice najważniejsza jest prostota. Powiedziała także : z konieczności muszę robić przedmioty na zamówienie — miski, dzbanki, kubki — proste zwykłe rzeczy, ale próbuję okazać im miłość (Zodiaque, kwiecień 1952). Znam także inne nazwiska ludzi skromnych i sławnych, ale największą wartość mają dla mnie nazwiska Jacquelin i Jean Lerat, ponieważ znalazłam dzięki nim prawdziwą przyjaźń. Wreszcie cenię następujące wiersze Omara Khayyam (tł. L. Bieńkowski) :

« Na placu targowym o zmierzchu
Ujrzałem jak garncarz ubijał mokrą glinę
A ta szepnęła gasnącym głosem :
« delikatnie bracie, delikatnie proszę »

Camille Majerus

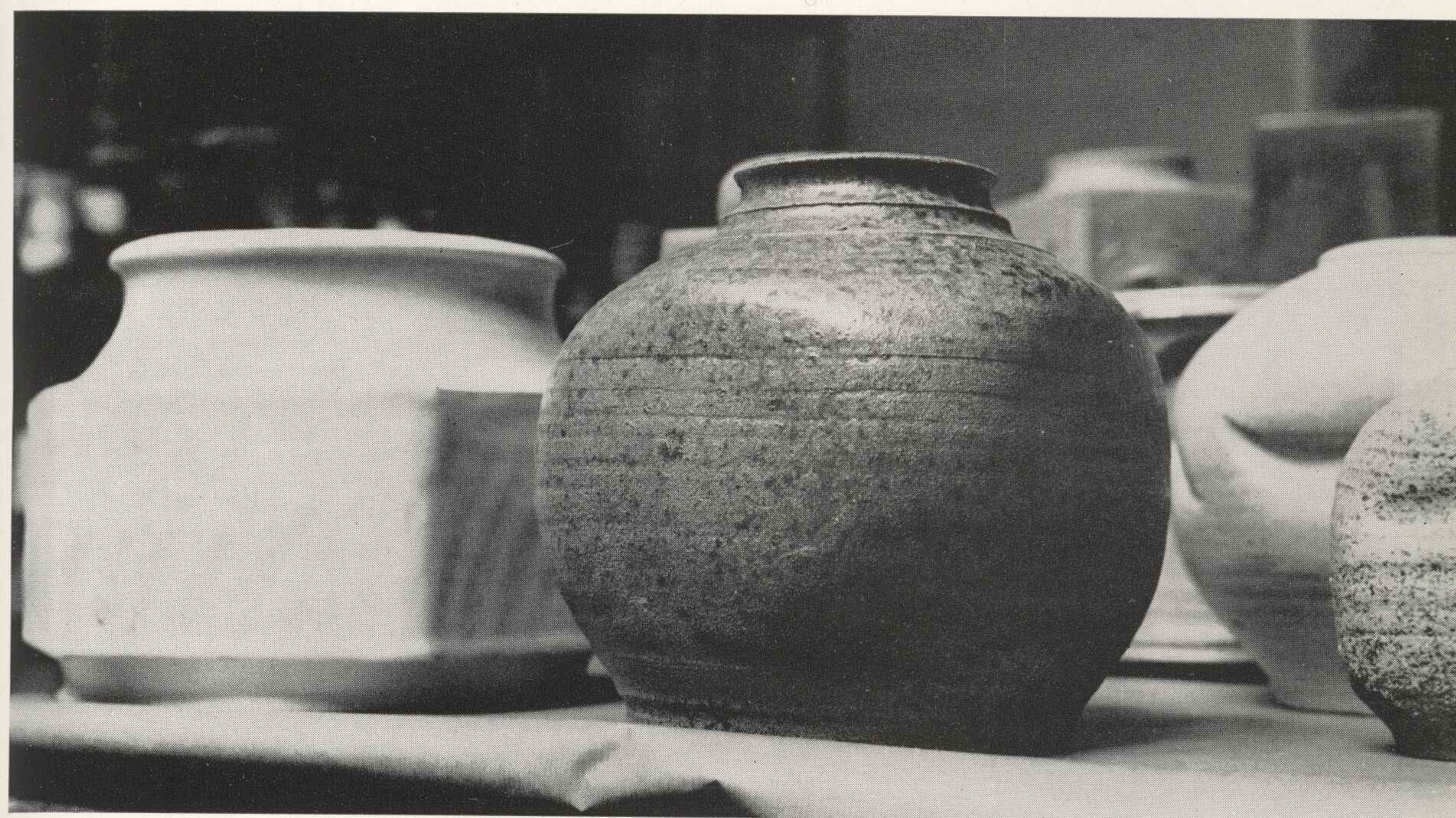
Mirko Orlandini

Urodzony 15 października 1928 roku w Ankonie we Włoszech. Uczył się rysunku w Szkole Rzemiosł Artystycznych w Rawennie. Mieszka w Belgii od 1957 roku. Uczył się ceramiki w ASP w Charleroi.

Od 1961 do 1964 roku wystawy grupowe w Belgii i w innych krajach. Wystawa indywidualna w Galerii Espace w Brukseli.

« Powiedziano, że jego odkrycia i wynalazki są kamieniami milowymi w stopniowym wyzwaniu człowieka z naturalnych więzów. Element ziemi czyni możliwym kształtowanie garncarskiej gliny ustalenia formy. Takie przedmioty mogą ostatecznie stać się twarde i trwałe, jeżeli zostaną starannie poddane działaniu ognia. Ziemia krzemionkowa, potas, wapiz i glina doprowadzone do wysokiej temperatury kamienieją na skutek procesów fizycznych i chemicznych w twarde, dzwięczny materiał, z którego produkuje się wyroby krzemionkowe. Szpat polny, a często także popiół drzewny, zmieszane z tlenkami metali upiększają przedmiot i w ten sposób wzbogacają formy naturalne. Garncarz staje się dodatkiem do materiału, a razem tworzą jedną duszę. »

Mirko Orlandini

Pracownia w Dour

Założona w 1951 roku przez Rogera Somville i Simone Tits przy pomocy Emila Cavenaille, przemysłowca i mecenasa w Dour. Celem pracowni jest tworzenie ceramiki użytkowej o kolorach jasnych i optymistycznych inspirowanych przez prawdziwe życie. W ciągu 15 lat wytworzono 20 tysięcy sztuk wyrobów ceramicznych i liczne panneau ścienne. Liczne wystawy w Belgii i za granicą. W 1960 roku utworzenie ośrodka kulturalnego. Ceramicy pracowni : Marie-Henriette Bataille (1953), Claire Lambert (1957), Monique Cornil (1958), Thérèse Bataille i Paul Timper (1960).

« Elementem stałym pracowni w Dour pozostaje w znacznej mierze powołanie, które legło u jej początków : tworzenie ceramiki ozdobnej i użytkowej, monumentalnej albo intymnej, poetycznej albo ekspresjonistycznej, rzeźbionej albo ornamentowanej, inspirowanej przez codzienne życie, Sztuka, która musi być dostępna dla możliwie szerokiej i zróżnicowanej publiczności. »

drzewo

Vic Gentils

Urodzony w Ilfrecombe (Anglia). W latach 1934-38 studiuje w Akademii Sztuk Pięknych a następnie w 1940-42 w Wyższym Instytucie Narodowym Sztuk Pięknych w Antwerpii. W tym okresie uprawia malarstwo sztalugowe początkowo impresjonistyczne lecz dość szybko przeobrażające się w neo-surrealistyczne i abstrakcyjne. W latach 1957-58 porzuca zupełnie malarstwo sztalugowe. Interesują go zupełnie nowe i różne środki ekspresji, takie jak : miedź, papier mâché, pleksyglas, palone drzewo, metal i tym podobne. Na początku lat sześćdziesiątych wkomponowuje do swych dzieł elementy z szaf, fortepianów i statków. W 1967 roku, kończy « Szachy » i 1969 « Osiem Grzechów Głównych ». Wystawia w niezliczonych wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i zagranicą. W 1963 roku bierze udział w Biennale w Tokio, 1964 w Biennale w Wenecji. W 1965 roku otrzymuje Pierwszą nagrodę na piątym Biennale w San Marino. W 1967 wystawia na Biennale w Sao Paulo. W 1970 roku otrzymuje nagrodę « Robert Giron » na wystawie w Pałacu Sztuk Pięknych w Brukseli.

Vic Gentils

Osiem grzechów głównych

- 201 Lenistwo 170 x 150 x 73
- 202 Łakomstwo 183 x 110 x 70
- 203 Chełpliwość 245 x 163 x 70
- 204 Zazdrość 205 x 180 x 90
- 205 Gniew 235 x 115 x 77
- 206 Skąpstwo 198 x 123 x 74
- 207 Rozkosz 150 x 210 x 80
- 208 Lubieżność 208 x 165 x 145

- Tylko dzieła zaznaczone będą wystawione w Łodzi i w Warszawie

Vic Gentils jest jednym z pięciu czy sześciu wybitnych artystów, których sława wykroczyła poza granicę naszego kraju. Kariera jego rozpoczęta 30 lat temu pełna odkryć i poszukiwań, nadziei i rozczarowań, była niezmiernie trudna. Dopiero w latach sześćdziesiątych znalazł on prawdziwe uznanie, początkowo w Antwerpii, następnie w Brukseli a w końcu i w innych stolicach świata. Jego twórczość jest niezmiernie różnorodna i zróżnicowana. Począwszy od płaskorzeźb i tryptyków poprzez kompozycje z fragmentów fortepianów, szaf-fantomów, śmiesznych sarkofagów i monumentalnej szachownicy, aż do cyklu brazylijskiego, oraz jego niezliczone wyklęte anioły, totemy, fetysze, ikony, stele nagrobne, pary królewskie, prostytutki babilońskie, Wikingowie, krzyżacy, chórzyści, astronauty, szafy Sinobrodego, postacie z drzewa i metalu — słowem prawdziwa katedra Gaudiego z parodii « sacro-solennelle » koronacji cesarskiej w otoczeniu dworzan z « Czardziejskiego Zamku », rycerzy, błaznów, kurtyzan, żołnierzy, włóczędzów, mieszczan, muzyków, dziewczek i mnichów; jeden Don Kiszot na dziesięciu Sanchezów, jeden Erazm na stu szalenców, jeden fantast na tysiąc Gargantufów. Słowem wrażenie które nas uderza jest podobne do tego, co udczuwamy przed obrazem Jamesa Ensora « Wejście Chrystusa » ! I w centrum tego świata urągliwego i demonicznego, Vic Gentils, na pozór « figlarz, śmieszek », jak zbity z tropu uczeń czarnoksiężnika, wciągnięty w czarodziejski sabat własnych kreacji, którego nie jest już w stanie okiełzać. Fantastyczny ten świat, przemyślnie skonstruowany jest niezmiernie żywotny, nabity magiczną i groźną siłą — podobny do monstrualnych twórców rzeźbionych przez średniowiecznych kamieniarzy, do diaboliczności w obrazach malarzy z 15 i 16 wieku, do smutnych, błędnych tułaczy ze « Statku szaleńców » Boscha. Śmiech Vic Gentils'a nie jest wesoły, lecz przykry i godny pożałowania — jak śmiech Erazma. Jego zmysł humoru jest bardziej zbliżony do zgryźliwego humoru Breugla, niż sarkastycznego Ensora.

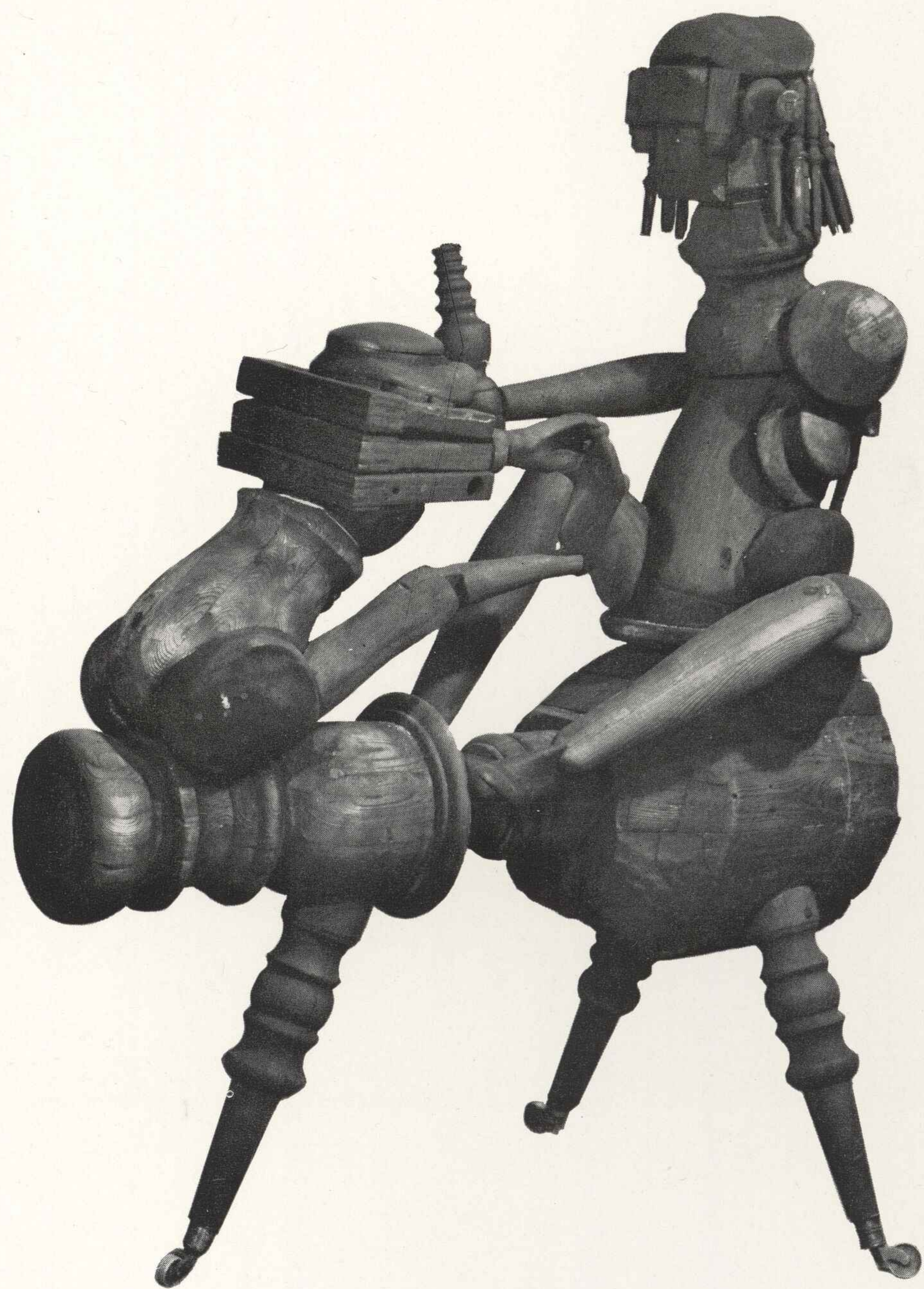
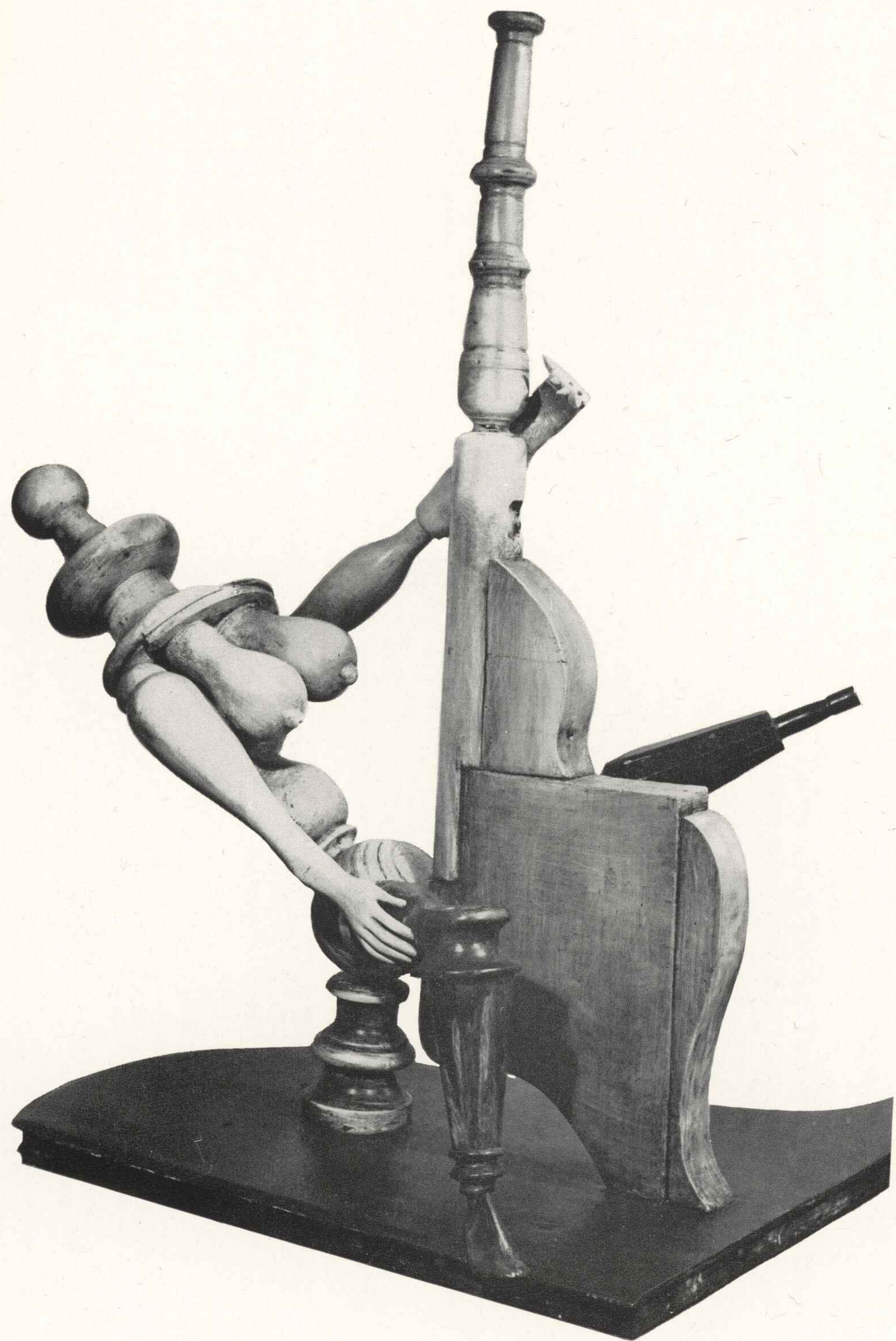
Niemniej jednak jego złość może również przeistoczyć się w sarkazm, bo w tej pozornie pogodnej i spokojnej postaci kryje się dusza rogata. Właściwie, świadomie czy też podświadomie, twórczość Vic Gentils wywodzi się z bardziej odległej epoki niż ta, do której się go tradycyjnie klasyfikuje. Czyżbym się mylił, sądząc że sztuka ta czerpie ze źródeł cywilizacji śródziemnomorskich ? Przez to tragi-komiczne panoptikum przewija się coś, co mi przypomina atmosferę Starego Testamentu — a może Talmudu ? — jakaś nieufność i irytacja, grymas, który zwalcza zniechęcenie i nie pozwala na bicie głową o mur. Jeżeli cokolwiek zrozumiałem z głębi i sensu dzieła Vic Gentils'a, widzę w nim kogoś zaniepokojonego lecz nie zrozpaczonego kogoś kto bez przerwy zmagą się z natchnieniem i tworzywem. « Codziennie staje przedemną, niepokojące zapytanie, czy to co robię jest dobre czy moja praca ma sens ». Te stałe zmagania bez końca, są najlepszą gwarancją prawdziwości, różnorodności i wartości jego dzieła obecnie i w przyszłości.

Emile Langui

Administrateur Général Honoraire de la Culture.

Plakat i opracowanie graficzne : Gilles Fiszman
Drukarnia : Laconti w Brukseli
Klisze : Tallon w Brukseli
Zdjęcia : A.C.L. - Y. Auquier - Bijtebier - Y. Caille - A. Cromphout
W. De Mulder - L. Duval - J. Evrard - D. Gilmont - H. Heirman
C. Uytterhaegen - Van den Boom - Van den Bremt
F. Van de Kerkhove - Vanhalst - Van Lerberghe - Vercheval

Printed in Belgium

22/71

